

EUROPOS AUDITO RŪMAI

Specialioji ataskaita Nr. 19

2013

2012 M. ATASKAITA
DĖL ATSIŽVELGIMO Į EUROPOS AUDITO
RŪMŲ SPECIALIAŠIAS ATASKAITAS

LT

Specialioji ataskaita Nr. 19 // 2013

2012 M. ATASKAITA DĖL ATSIŽVELGIMO Į EUROPOS AUDITO RŪMŲ SPECIALIĄSIAS ATASKAITAS

(pagal SESV 287 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą)

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1
Faks. +352 4398-46410
El. paštas: eca-info@eca.europa.eu
Tinklaviētē: <http://eca.europa.eu>

Specialioji ataskaita Nr. 19 // 2013

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.
Ji prieinama per portalą *Europa* (<http://europa.eu>).

Katalogo duomenys pateikiami šio leidinio pabaigoje.
Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2014

ISBN 978-92-9241-620-1
doi:10.2865/23068

© Europos Sąjunga, 2014
Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Printed in Luxembourg

TURINYS

Dalys

SANTRUMPOS

I-VII

SANTRAUKA

1-3

ĮVADAS

4-8

APIMTIS IR METODAS

9-17

KOMISIJOS VYKDYTAS 62 REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

9-10

ĮVADAS

11-12

KOMISIJA TINKAMAI ATSIŽVELGIA Į DIDŽIAJĄ DALĮ AUDITO RŪMŲ REKOMENDACIJŲ IR JAS ĮGYVENDINA

13-17

PATOBULINIMŲ PAVYZDŽIAI IR TOBULINTINOS FINANSŲ VALDYMO SRITYS

18-28

KOMISIJOS TOLESNIŲ PROCEDŪRŲ PERŽIŪRA

21-23

KOMISIJA PARENGĖ TINKAMAS SU JOS TOLESNE VEIKLA SUSIJUSIAS GAIRES IR PROCEDŪRAS

24-28

RAD NEUŽTIKRINA, JOG KOMISIJA DISPONUOTŲ TINKAMA IR PATIKIMA VALDYMO INFORMACIJA, SUSIJUSIA SU TŲ REKOMENDACIJŲ, KURIOS YRA TIK IŠ DALIES ĮGYVENDINTOS, ĮGYVENDINIMO BŪKLE

29-32

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

- I PRIEDAS.** AUDITO RŪMŲ PERŽIŪRĖTŲ REKOMENDACIJŲ APŽVALGA
- II PRIEDAS.** ŽEMĖS ŪKIS: PARAMA VAISIŲ IR DARŽOVIŲ AUGINTOJŲ VEIKLOS PROGRAMOMS
- III PRIEDAS.** ŽEMĖS ŪKIS: PAGALBA MAISTU NEPASITURINTIEMS ASMENIMS
- IV PRIEDAS.** ŽEMĖS ŪKIS: *LEADER* METODO ĮGYVENDINIMAS
- V PRIEDAS.** SANGLAUDA: SOLIDARUMO FONDAS
- VI PRIEDAS.** SANGLAUDA: MOTERŲ PROFESINIS MOKYMAS
- VII PRIEDAS.** IŠORĖS VEIKSMAI: REABILITACIJA
- VIII PRIEDAS.** IŠORĖS VEIKSMAI: EPF PARAMA
- IX PRIEDAS.** IŠORĖS VEIKSMAI: BANKININKYSTĖS PRIEMONĖS
- X PRIEDAS.** PAJAMOS: IŽDO VALDYMAS
- XI PRIEDAS.** MOKSLINIAI TYRIMAI: MTTP BENDROSIOS PROGRAMOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

SANTRUMPOS

BP: Bendroji programa

EPF: Europos plėtros fondas

ESF: Europos socialinis fondas

ESSF: Europos Sąjungos solidarumo fondas

IT: Informacinės technologijos

KUG: Kokybės užtikrinimo grupė

MEDA: Papildomos priemonės: Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystės finansinė priemonė

RAD: Rekomendacijos, veiksmai, įvykdymo patvirtinimas

SA: Specialioji ataskaita

SMART: Konkretūs, išmatuojami, pasiekiami, svarbūs ir su laiko nuoroda (tikslai)

VP: Veiksmų programa

VVG: Vietos veiklos grupė

SANTRAUKA

I.

Šioje ataskaitoje pateikti Audito Rūmų tolesnių veiksmų, kurių Komisija ėmėsi atsižvelgdama į Audito Rūmų ankstesnėse specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas, antrosios peržiūros rezultatai.

II.

Šios apžvalgos metu nagrinėtas pagrindinis klausimas buvo šis: Ar Komisija tinkamai atsižvelgia į Audito Rūmų specialiosiose ataskaitose pateiktas audito rekomendacijas? Šis klausimas buvo padalytas į du smulkesnius klausimus: Ar Komisija yra parengusi tinkamas tolesnės veiklos gaires ir procedūras ir ar ji disponuoja tinkama ir patikima su audito rekomendacijomis ir jų įgyvendinimo būkle susijusia valdymo informacija?

III.

Audito Rūmų peržiūros metu buvo nagrinėjama, kaip Komisija atsižvelgė į 62 į imtį įtrauktas iš 2006–2010 m. laikotarpio atrinktų dešimties Audito Rūmų specialiųjų ataskaitų rekomendacijas. Nagrinėdami šią imtį Audito Rūmai vertino dabartinę rekomendacijų įgyvendinimo būklę ir Komisijos turimą su šia būkle susijusią valdymo informaciją. Audito Rūmai taip pat patikrino atitinkamas generalinių direktoratų (GD) procedūras ir atliko vadovų, gairių, planų ir paskelbtų ataskaitų, visų pirma susijusių su RAD (Rekomendacijos, veiksmai, įvykdymo patvirtinimas) programa, peržiūrą. RAD – tai Komisijos naudojama IT priemonė, skirta prižiūrėti, kaip atsižvelgiama į Audito Rūmų parengtas audito rekomendacijas ir biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos prašymus, susijusius su biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra.

IV.

Audito Rūmai, remdamiesi šios peržiūros rezultatais, daro išvadą, kad Komisija tinkamai atsižvelgia į Audito Rūmų rekomendacijas. Atlikus rekomendacijų imties peržiūrą, paaiškėjo, kad Komisija visapusiškai arba dauguma atžvilgių įgyvendino 83 % Audito Rūmų rekomendacijų, ir tai prisidėjo prie finansų valdymo gerinimo įvairiose ES biudžeto srityse.

V.

Audito Rūmai taip pat daro išvadą, kad Komisija yra įdiegusi tinkamas tolesnei veiklai skirtas gaires ir procedūras.

VI.

Galiausiai Audito Rūmų peržiūros rezultatai parodė, kad į IT priemonę (RAD) yra įtraukta valdymo informacija, susijusi su audito rekomendacijomis, kurias Audito Rūmai pateikė nuo 2008 m. paskelbtose specialiosiose ataskaitose. Tačiau Audito Rūmai daro išvadą, kad RAD neužtikrina, jog Komisija disponuotų tinkama ir patikima valdymo informacija, susijusia su tų rekomendacijų, kurios yra tik iš dalies įgyvendintos, įgyvendinimo būkle. Tai sąlygoja kategorijų, kurias Komisija naudoja registruodama rekomendacijų įgyvendinimo būklę, absoliutus pobūdis.

VII.

Todėl Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai pagerinti RAD programą siekiant geriau atspindėti tik iš dalies įgyvendintas rekomendacijas.

ĮVADAS

- 1.** Pagal tarptautinius audito standartus tolesni veiksmai, kurių imamasi atsižvelgiant į audito ataskaitas, yra baigiamasis veiklos audito ciklo, kurį sudaro planavimas, vykdymas ir tolesni veiksmai, etapas¹. Atsižvelgimas į Audito Rūmų veiklos audito ataskaitas yra būtinas atskaitomybės ciklo elementas, kuris skatina Komisiją veiksmingai įgyvendinti ataskaitose pateiktas rekomendacijas.
- 2.** Pirmąją tolesnių veiksmų ataskaitą Audito Rūmai paskelbė 2012 m. (SA 19/2012). Pirmojoje ataskaitoje Audito Rūmai pažymėjo, kad Komisija privalo geriau atsižvelgti į Audito Rūmų audito rekomendacijas.
- 3.** Šioje ataskaitoje pateikti Audito Rūmų antrosios tolesnių veiksmų, kurių Komisija ėmėsi atsižvelgdama į Audito Rūmų ankstesnėse specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas, peržiūros rezultatai.

¹ Aukščiausiųjų audito institucijų tarptautiniai audito standartai ISSAI 3000 ir 3100.

APIMTIS IR METODAS

4. Audito Rūmams atliekant šią Komisijos atsižvelgimo į audito rekomendacijas peržiūrą buvo remiamasi 2011 m. Komisijos vidaus audito struktūrų (VAS) atlikta sistemų peržiūra. VAS atlikus peržiūrą buvo padaryta išvada, kad atitinkamuose GD įdiegta vidaus kontrolės sistema suteikia pakankamą sėkmingo Audito Rūmų parengtų rekomendacijų įgyvendinimo patikinimą. Tačiau VAS taip pat įvardijo šalintinas problemas ir rekomendavo patobulinti RAD funkcijas ir ataskaitų teikimo priemones.

5. Šios peržiūros metu nagrinėtas pagrindinis klausimas buvo šis:

Ar Komisija tinkamai atsižvelgia į Audito Rūmų specialiosiose ataskaitose pateiktas audito rekomendacijas?

Šis klausimas buvo padalytas į du smulkesnius klausimus:

- ar Komisija yra parengusi tinkamas tolesnės veiklos gaires ir procedūras; ir
- ar Komisija disponuoja tinkama ir patikima su audito rekomendacijomis ir jų įgyvendinimo būkle susijusia valdymo informacija?

6. Kad atsakytų į šiuos klausimus, Audito Rūmai 2013 m. sausio 1 d.–kovo 31 d. vertino 62 audito rekomendacijų, paimtų iš 2006–2010 m. laikotarpiu Audito Rūmų paskelbtų dešimties specialiųjų ataskaitų, imtį, siekdami nustatyti ar Komisija į jas atsižvelgė. Imtis buvo sudaryta iš tų ataskaitų, kurios buvo paskelbtos bent prieš dvejus metus ir kurioms atitinkamos rekomendacijos vis dar buvo aktualios. Imtimi taip pat buvo pasinaudota siekiant patikrinti su šiomis rekomendacijomis susijusios Komisijos valdymo informacijos tinkamumą ir patikimumą. Į imtį įtrauktos specialiosios ataskaitos pateiktos **1 lentelėje**.

7. Audito Rūmai, vertindami rekomendacijų įgyvendinimo būklę, naudojami šiomis kategorijomis: visiškai įgyvendinta, įgyvendinta dauguma atžvilgių, įgyvendinta kai kuriais atžvilgiais, neįgyvendinta, nebeaktualu arba nebuvo galima patikrinti. Audito Rūmų manymu rekomendacija yra visiškai įgyvendinta, jei Komisija ėmėsi visų jos kompetencijai priklausančių pagrindų ir proporcingų taisomųjų veiksmų ir nebėra šalintinų reikšmingų problemų. Įgyvendinimo būklė buvo patvirtinta interviu ir iš atitinkamų DG gautais patvirtinamaisiais dokumentais, tačiau nebuvo remiamasi valstybių narių ar šalių naudos gavėjų lygmeniu parengta informacija. Nors šios peržiūros tikslas – nustatyti, kokių veiksmų ėmėsi Komisija siekdama atsižvelgti į Audito Rūmų rekomendacijas, šių veiksmų poveikis nebuvo vertinamas, kadangi atitinkamose srityse būtų reikėję atlikti atskirus ir nuodugnius tolesnių veiksmų auditus.

8. Be to, Audito Rūmai išnagrinėjo atitinkamas GD² procedūras ir atliko vadovų, gairių, planų ir paskelbtų ataskaitų peržiūrą. Atliekant šią peržiūrą ypač daug dėmesio buvo skiriama Komisijos IT programai (RAD), kuri yra naudojama informacijai, susijusiai su Komisijos vykdomais tolesniais veiksmais, registruoti ir stebėti.

² Tikrintos procedūros buvo susijusios su Biudžeto GD ir penkiais didžiausiais GD (Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD, Regioninės ir miestų politikos GD, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD, Vystymosi ir bendradarbiavimo GD – *EuropeAid* ir Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD), kuriems yra skirta didžioji Audito Rūmų rekomendacijų dalis.

ŠIOJE ATASKAITOJE NAGRINĖTOS SPECIALIOSIOS ATASKAITOS

Specialioji ataskaita ¹	Biudžeto sritis	Analizuotų audito rekomendacijų skaičius ²
SA 8/2006 Ar esama didesnės pažangos? Europos Sąjungos paramos vaisių ir daržovių augintojų veiklos programoms veiksmingumas	Žemės ūkis	9
SA 6/2009 Europos Sąjungos pagalba maistu nepasiturintiems asmenims: tikslų, taikomų priemonių ir metodų įvertinimas	Žemės ūkis	8
SA 5/2010 Kaimo plėtros Leader metodo įgyvendinimas	Žemės ūkis	6
SA 3/2008 Europos Sąjungos solidarumo fondas: kaip greitai, veiksmingai ir lanksčiai yra reaguojama?	ESSF	2
SA 17/2009 Europos socialinio fondo bendrai finansuojami moterims skirti profesinio mokymo veiksmai	Sanglauda	3
SA 6/2008 Europos Komisijos reabilitacijos pagalba, skirta po cunamio ir Mičo uragano	Išorės veiksmai	6
SA 18/2009 EPF paramos Rytų ir Vakarų Afrikos regioninei ekonominei integracijai veiksmingumas	Išorės veiksmai	11
SA 1/2009 Bankininkystės priemonės Viduržemio jūros regione pagal MEDA programą ir ankstesnius protokolus	Išorės veiksmai	5
SA 5/2009 Komisijos išdo valdymas	Pajamos	7
SA 9/2007 ES mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bendrųjų programų vertinimas: ar Komisijos taikomas metodas galėtų būti pagerintas?	Moksliniai tyrimai	5
Iš viso rekomendacijų		62

¹ Visos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos yra pateiktos svetainėje: <http://eca.europa.eu>

² Prireikęs, paskelbtų rekomendacijų dalys šioje ataskaitoje yra sunumeruotos kaip atskiros rekomendacijos siekiant tinkamai išanalizuoti Komisijos vykdytus veiksmus ir pranešti apie juos (žr. **1 priedą**).

KOMISIJOS VYKDYTAS 62 REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

ĮVADAS

9. Komisija atsižvelgia į Audito Rūmų audito rekomendacijas ir Europos Parlamento ir Tarybos (t. y. Europos biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos) teikiamus prašymus. Pagal Finansinio reglamento 166 straipsnio 2 dalį Komisija rengia metinę pirmiau minėtų prašymų ataskaitą, kuri panaudojama ES biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros metu.
10. Šioje dalyje pateikiami Audito Rūmų peržiūros, kurios metu buvo nagrinėjama, kaip Komisija įgyvendino 62 įimtį įtrauktas dešimties 2006–2010 m. Audito Rūmų paskelbtų specialiųjų ataskaitų rekomendacijas, rezultatai. Šios peržiūros metu nebuvo vertinama, kaip tvarkomi Tarybos ir Parlamento prašymai. **I priede** pateikta visų 62 Audito Rūmų įvertintų rekomendacijų apžvalga, o **II–XI prieduose** pateikta trumpa atitinkamų auditų, rekomendacijų, tolesnių Komisijos vykdytų veiksmų ir bet kokių šalintinų problemų apžvalga.

KOMISIJA TINKAMAI ATSIŽVELGIA Į DIDŽIĄJĄ DALĮ AUDITO RŪMŲ REKOMENDACIJŲ IR JAS ĮGYVENDINA

11. Su trimis rekomendacijomis, atrinktomis iš 62 Audito Rūmų tikrintų rekomendacijų, susijusių tolesnių veiksmų nebuvo galima patikrinti, kadangi būtinus įrodymus buvo galima gauti tik šalių naudos gavėjų lygmeniu, o tai nebuvo įtraukta į peržiūros apimtį (žr. 7 dalį). Komisija trijų rekomendacijų neįgyvendino (visos jos buvo susijusios su pagalbos maistu auditu – **III priedas**). Kitos dvi rekomendacijos iš pradžių buvo atmestos, bet vėliau buvo visiškai įgyvendintos (su pagalba maistu susijusi rekomendacija – **III priedas**) arba įgyvendintos dauguma atžvilgių (su išdo valdymu susijusi rekomendacija – **X priedas**).
12. Audito Rūmai nustatė, kad iš 59 rekomendacijų, kurias buvo galima patikrinti, 49 rekomendacijos (83 %) buvo įgyvendintos visiškai arba dauguma atžvilgių, septynios rekomendacijos (12 %) buvo įgyvendintos kai kuriais atžvilgiais, o trys rekomendacijos (5 %) nebuvo įgyvendintos.

PATOBULINIMŲ PAVYZDŽIAI IR TOBULINTINOS FINANSŲ VALDYMO SRITYS

- 13.** Tokie tinkamumo kriterijai kaip **pagalbos programų supaprastinimas ir pagalbos skyrimo procedūrų tikslinimas** buvo įvardyti ES paramos vaisių ir daržovių augintojams programos (žemės ūkis) ir Europos Sąjungos solidarumo fondo atveju. Pastaruoju atveju pagerinus paraiškų kokybę sumažėjo paraiškų, dėl kurių Komisija turėjo prašyti papildomos informacijos, skaičius. Komisijos pagerintos valstybėms narėms skirtos projektų atrankos procedūrų gairės ir privalomų veiklos rodiklių įtraukimas taip pat buvo akivaizdūs patobulinimai vykdant Europos socialinio fondo bendrai finansuojamas profesinio mokymo programas (sanglauda). Be to, atlikus su Indijos vandenyne kilusiu cunamiu susijusį auditą (išorės veiksmi), buvo nustatytos geresnės projekto tvarumo galimybių apsvartymo procedūros paraiškų teikimo etape. Atlikus tokius patobulinius, pagalba gali tapti tikslingesnė, taigi ir teikiama veiksmingiau bei efektyviau.
- 14.** Tam, kad būtų galima **stebėti ES programų ir veiksmų įgyvendinimą ir vertinti** jų rezultatus, būtina turėti patikimą informaciją apie veiklos rezultatus. Tokio pobūdžio patobulinimai buvo nustatyti keliose tikrintose srityse. Pirma, nors 2014–2020 m. programavimo laikotarpio Sanglaudos fondo reglamentų projektai vis dar daugiausia grindžiami sąnaudomis, į juos įtrauktos nuostatos, kuriose numatytas griežtesnis į rezultatus orientuotas metodas, įskaitant išdirbių ir numatomų rezultatų rodiklius (sanglauda). Antra, Komisijai parengus naujas gaires, šablonus ir IT programinę įrangą (žemės ūkis), pagerėjo su ES pagalbos vaisių ir daržovių augintojams programa susijusių duomenų rinkimas iš valstybių narių. Galiausiai, taip pat nustatyta, kad patobulėjo už veiklos po Indijos vandenyne kilusio cunamio atkūrimo programos įgyvendinimą atsakingų asmenų (išorės veiksmi) teikiamos ataskaitos, vykdoma priežiūra ir komunikacija.
- 15.** Tačiau būtina užtikrinti geresnį pagalbos schemų taikymą į programas įtraukiant **SMART³ tikslus ir geresnius veiklos rodiklius** (žemės ūkis). Taip pat būtina pagerinti už įgyvendinimą ir priežiūrą atsakingiems asmenims (išorės veiksmi) teikiamos lyginamosios informacijos apie sąnaudas kokybę. Šie patobulinimai padėtų padidinti valstybių narių ir naudos gavėjų atskaitomybę už skiriamas ES lėšas.
- 16.** **Pagerintas suinteresuotųjų šalių veiklos koordinavimas ir gebėjimų stiprinimas** yra svarbūs elementai užtikrinant ES išlaidų efektyvumą ir veiksmingumą. Kalbant apie iš Europos plėtros fondo (EPF) skiriamą paramą, pažymėtina, kad padedant Komisijai buvo dedama daugiau pastangų remiant Afrikos regioninę integraciją. Antai buvo pagerintas regioninių įstaigų veiklos koordinavimas bei Komisijos būstinės ir šalyse partnerėse įsikūrusių ES delegacijų apsikeitimas gairėmis. Taip pat buvo nustatytos geresnio Komisijos bei kitų finansavimą teikiančių subjektų, kaip antai Europos investicijų banko ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (išorės veiksmi), veiklos koordinavimo priemonės.
- 17.** Galiausiai, išaugę bankininkystės priemonių taikymo Viduržemio jūros regione instituciniai gebėjimai, Komisijoje (*EuropeAid*) įsteigus specializuotus padalinius, turėtų padėti skatinti ir valdyti novatoriškas finansines priemones (išorės veiksmi).

³ Konkretūs, išmatuojami, pasiekiami, svarbūs ir su laiku nuoroda.

KOMISIJOS TOLESNIŲ PROCEDŪRŲ PERŽIŪRA

- 18.** Tolesnių veiksmų procesą prižiūri ir koordinuoja Komisijos Biudžeto generalinis direktoratas. Šiuo tikslu įvairūs generaliniai direktoratai bendrai naudojami IT programa RAD, kad užregistruotų su audito rekomendacijomis ir prašymais patvirtinti įvykdytus veiksmus susijusią valdymo informaciją. RAD programoje pateikiamas oficialus Komisijos atsakymas į šiuos prašymus ir nurodoma atskirų generalinių direktoratų, kuriems tenka pagrindinė atsakomybė už šių veiksmų įgyvendinimą, vykdytų tolesnių veiksmų būklę.
- 19.** 2003 m. sukurtos IT priemonės – RAD programos – paskirtis yra prižiūrėti, kaip atsižvelgiama į metinėse ataskaitose pateiktas Audito Rūmų rekomendacijas ir biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos prašymus, susijusius su biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra. Nuo 2008 m. RAD programos taikymas buvo išplėstas įtraukiant Audito Rūmų specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas. RAD programa yra svarbus Komisijos tolesnės priežiūros sistemos elementas, tiek kaip valdymo informacijos priemonė, leidžianti Biudžeto GD ir kitiems atskiriems generaliniams direktoratomis stebėti veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant atsižvelgti į rekomendacijas ir prašymus, tiek kaip vienas pagrindinių informacijos šaltinių rengiant biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai skirtą metinę ataskaitą⁴.
- 20.** Informatikos GD yra RAD sistemos tiekėjas, o Biudžeto GD yra sistemos savininkas ir galutinis programoje registruojamos informacijos tvirtintojas.

⁴ Gairėse „RAD: Bylos - tolesnių veiksmų, susijusių su rekomendacijų įvykdymo patvirtinimu, apimtis“ išvardyti šie RAD tikslai: sukurti tokią programą, kurioje būtų galima pateikti rekomendacijas bei parengti veiksmų planus ir atlikti tolesnę jų priežiūrą, taip pat įvykdyti ne tik kasmetinio ataskaitų teikimo Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams priežiūros reikalavimą, bet vykdyti tokią priežiūrą tol, kol rekomendacijos nebus baigtos įgyvendinti ar atšauktos.

KOMISIJA PARENGĖ TINKAMAS SU JOS TOLESNE VEIKLA SUSIJUSIAS GAIRES IR PROCEDŪRAS

- 21.** Audito Rūmai peržiūrėjo Komisijos su jos tolesne veikla susijusias gaires ir procedūras. Audito Rūmai pažymėjo, kad VAS paskelbus savo pastabas, o Audito Rūmams parengus pirmąją tolesnės priežiūros ataskaitą⁵, Komisija ėmėsi svarbių priemonių siekdama sugriežtinti su savo tolesne veikla susijusias gaires ir procedūras. Be kita ko, buvo pagerintas esamų procedūrų pagrindimas dokumentais ir priimtos naujos tolesnės veiklos planavimo, vykdymo, priežiūros ir ataskaitų teikimo gairės, tolesni veiksmai buvo suskirstyti pagal svarbą įvardijant „labai svarbias“ ir „itin svarbias“ rekomendacijas / prašymus ir nustatytas reikalavimas generaliniams direktoratomis bent kartą per metus pranešti, kokia pažanga pasiekta įgyvendinant šias rekomendacijas ir prašymus.
- 22.** Biudžeto GD vykdant veiksmų planą „2013 m. RAD veiksmai“ buvo atnaujintas RAD naudotojo vadovas. Be to, buvo inicijuoti tokie veiksmai kaip mokymo kursų rengimas, savalaikiškumo ataskaitų teikimas, geresnių paieškos funkcijų sukūrimas ir RAD programos klaidų taisymas.
- 23.** Audito Rūmų priežiūros rezultatai parodė, kad yra įdiegtos ir tinkamai dokumentuotos RAD programos procedūros ir sąsajos su atsakingais GD padaliniais. Tai užtikrina visų į programą įtrauktų rekomendacijų audito seką, įskaitant jų įgyvendinimo būklės atnaujinimą. Ši peržiūra taip pat atskleidė, kad Biudžeto GD yra įdiegęs procedūras, užtikrinančias aiškų pareigų atskyrimą siekiant užtikrinti RAD programoje registruojamų duomenų vientisumą.

⁵ Specialioji ataskaita Nr. 19/2012 (<http://eca.europa.eu>).

RAD NEUŽTIKRINA, JOG KOMISIJA DISPONUOTŲ TINKAMA IR PATIKIMA VALDYMO INFORMACIJA, SUSIJUSIA SU TŲ REKOMENDACIJŲ, KURIOS YRA TIK IŠ DALIES ĮGYVENDINTOS, ĮGYVENDINIMO BŪKLE

- 24.** Audito Rūmai patikrino į RAD programą įtrauktos su 62 peržiūrėtomis rekomendacijomis susijusios informacijos adekvatumą ir patikimumą.
- 25.** RAD programoje saugomi su kiekviena audito rekomendacija ir prašymu susiję pagrindiniai duomenys, įskaitant rekomendacijos / prašymo prioritetą (itin svarbu, labai svarbu, svarbu, pageidautina), jos / jo įgyvendinimo būklę (atmesta, priimta, atšaukta ir atlikta), jos / jo vykdymo užbaigimo datą (numatoma ir faktinė data) bei išsamų oficialų Komisijos atsakymą. Pagal Komisijos taisykles rengiant atsakymą dėl Audito Rūmų rekomendacijos turi būti įvykdyti tam tikri konkretūs kriterijai, visų pirma atsakyme turi būti aiškiai nurodyta, kokių praktinių priemonių Komisija ketina imtis siekdama ištaisyti nustatytus trūkumus⁶.
- 26.** Į RAD programą buvo įvestos 46 iš 62 į Audito Rūmų imtį įtrauktų rekomendacijų. Visos RAD programoje neregistruotos 16 rekomendacijų buvo susijusios su specialiosiomis ataskaitomis, kurios buvo paskelbtos iki 2008 m. (žr. 20 dalį). Visų 46 į RAD programą įtrauktų rekomendacijų atveju Komisijos oficialus atsakymas buvo tinkamai užregistruotas. 36 iš 46 rekomendacijų Komisija užregistravo kaip „įvykdytas“. Tačiau Audito Rūmų atlikta generalinių direktoratų turimų patvirtinamųjų dokumentų analizė parodė, kad tik 20 šių rekomendacijų galėjo būti laikomos visiškai įgyvendintomis.
- 27.** Šis 18 rekomendacijų atveju nustatytas Komisijos užregistruotų duomenų ir Audito Rūmų vertinimo rezultatų neatitikimas yra susijęs su atvejais, kai Komisija rekomendacijas buvo įgyvendinusi tik iš dalies. Kadangi RAD programoje naudojamos kategorijos nepalengvina dalinio įgyvendinimo registravimo, tokios rekomendacijos yra registruojamos kaip „įvykdytos“.
- 28.** Audito Rūmai pažymi, kad kategorijų, kurias Komisija naudoja, kad užfiksuotų rekomendacijų įgyvendinimo būklę, absoliutus pobūdis turi neigiamos įtakos teikiamos informacijos dėl audito rekomendacijų, kurios buvo tik iš dalies įgyvendintos, adekvatumui ir patikimumui.

⁶ http://intracomm.ec.testa.eu/budg/rep/external/proced_en.html

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

- 29.** Audito Rūmai, remdamiesi savo atlikta Komisijos tolesnių veiksmų, kurių buvo imtasi siekiant atsižvelgti į specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas, peržiūra, daro išvadą, kad ji tinkamai atsižvelgia į jų rekomendacijas.
- 30.** Taigi Audito Rūmams atlikus Komisijos tolesnių veiksmų, kurių ji ėmėsi atsižvelgdama į Audito Rūmų specialiosiose ataskaitose pateiktas 62 rekomendacijas, peržiūrą, paaiškėjo, kad Komisija visapusiškai arba dauguma atžvilgių įgyvendino 49 jų rekomendacijas (83 %), ir tai prisidėjo prie finansų valdymo gerinimo įvairiose ES biudžeto srityse (žr. 9–17 dalis). (Žr. *II–XI priedus*)
- 31.** Audito Rūmams atlikus gairių ir procedūrų, susijusių su Komisijos vykdoma tolesne veikla, peržiūrą, nustatyta, kad iš esmės jos buvo tinkamai parengtos (žr. 21–23 dalis).
- 32.** Audito Rūmų peržiūros rezultatai parodė, kad į IT priemonę (RAD) yra įtraukta valdymo informacija, susijusi su audito rekomendacijomis, kurias Audito Rūmai pateikė nuo 2008 m. paskelbtose specialiosiose ataskaitose. Tačiau Audito Rūmai daro išvadą, kad RAD neužtikrina, jog Komisija disponuotų tinkama ir patikima valdymo informacija, susijusia su tų rekomendacijų, kurios yra tik iš dalies įgyvendintos, įgyvendinimo būkle. Tai sąlygoja absoliutus kategorijų, kurias Komisija naudoja registruodama rekomendacijų įgyvendinimo būklę, pobūdis (žr. 24–28 dalis).

REKOMENDACIJA

Komisija turėtų pagerinti RAD programą siekiant geriau atspindėti tik iš dalies įgyvendintas rekomendacijas.

Šią ataskaitą priėmė CEAD kolegija, vadovaujama Audito Rūmų nario Igors LUDBORŽS, 2013 m. gruodžio 17 d. Liuksemburge įvykusiame posėdyje.

Audito Rūmų vardu

Pirmininkas

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

I PRIEDAS

AUDITO RŪMŲ PERŽIŪRĖTŲ REKOMENDACIJŲ APŽVALGA

Specialioji ataskaita	Rekomendacija	Dalis	Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinama		Neįgyvendinta	Nebeaktuali	Negalėjo būti patikrinta
				Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais			
SA 8/2006 Ar esama didesnės pažangos? Europos Sąjungos paramos vaisių ir daržovių augintojų veiklos programoms veiksmingumas (II priedas)	1	94 dalis	x					
	2	95 dalies i punktas		x				
	3	95 dalies ii punktas	x					
	4	95 dalies iii punktas	x					
	5	96 dalis	x					
	6	97 dalis	x					
	7	98 dalis	x					
	8	99 dalis	x					
	9	100 dalis	x					
SA 6/2009 Europos Sąjungos pagalba maistu nepasiturintiems asmenims: tikslų, taikomų priemonių ir metodų įvertinimas (III priedas)	1	1	x					
	2	2		x				
	3	3				x		
	4	4	x					
	5	5				x		
	6	6			x			
	7A	7			x			
	7B	7				x		
SA 5/2010 Kaimo plėtros <i>Leader</i> metodo taikymas (IV priedas)	1	1			x			
	2	2		x				
	3	3		x				
	4	4			x			
	5	5						x
	6	6			x			
SA 3/2008 Europos Sąjungos solidarumo fondas: kaip greitai, veiksmingai ir lanksčiai yra reaguojama? (V priedas)	1	46 dalis	x					
	2	47 dalis	x					
SA 17/2009 Europos socialinio fondo bendrai finansuojami moterims skirti profesinio mokymo veiksmai (VI priedas)	1	50 dalies a punktas			x			
	2	50 dalies b punktas		x				
	3	53 dalis			x			
SA 6/2008 Europos Komisijos reabilitacijos pagalba, skirta po cunamo ir Mičo uragano (VII priedas)	1	1	x					
	2	2	x					
	3	3		x				
	4	4		x				
	5	5	x					
	6	6	x					

AUDITO RŪMŲ PERŽIŪRĖTŲ REKOMENDACIJŲ APŽVALGA

Specialioji ataskaita	Rekomendacija	Dalis	Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinama		Neįgyvendinta	Nebeaktualu	Negalėjo būti patikrinta
				Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais			
SA Nr. 18/2009 EPF paramos Rytų ir Vakarų Afrikos regioninei ekonominei integracijai veiksmingumas (VIII priedas)	1	1		x				
	2	2		x				
	3	3	x					
	4	4.1	x					
	5	4.2	x					
	6	4.3						x
	7	4.4	x					
	8	5.1	x					
	9	5.2			x			
	10	6.1			x			
	11	6.2						
SA Nr. 1/2009 Bankininkystės priemonės Viduržemio jūros regione pagal MEDA programą ir ankstesnius protokolus (IX priedas)	1	45 dalies a punktas	x					
	2	45 dalies b punktas	x					
	3	45 dalies c punktas	x					
	4	46 dalis	x					
	5	49 dalis	x					
SA Nr. 5/2009 Komisijos išdo valdymas (X priedas)	1	43 dalies 1.1 punktas		x				
	2	43 dalies 1.2 punktas	x					
	3	47 dalies 2.1 punktas	x					
	4	47 dalies 2.2 punktas	x					
	5	47 dalies 2.3 punktas			x			
	6	47 dalies 2.4 punktas	x					
	7	19 dalis	x					
SA Nr. 9/2007 ES mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bendrųjų programų vertinimas: ar Komisijos taikomas metodas galėtų būti pagerintas? (XI priedas)	1	V dalies i punktas	x					
	2	V dalies ii punktas		x				
	3	V dalies iii punktas	x					
	4	V dalies iv punktas	x					
	5	V dalies v punktas	x					
IŠ VISO	62		35	14	7	3	0	3

II PRIEDAS

ŽEMĖS ŪKIS: PARAMA VAISIŲ IR DARŽOVIŲ AUGINTOJŲ VEIKLOS PROGRAMOMS

1. Specialioji ataskaita Nr. 8/2006 „ES paramos vaisių ir daržovių augintojų veiklos programoms veiksmingumas“.

2. „Nuo 1996 m. Europos Sąjunga siūlo vaisių ir daržovių augintojams paramą, skirtą padengti 50 % sąnaudų, kurias šie patiria įgyvendindami priemones, kuriomis siekiama *inter alia* pagerinti gaminių kokybę, mažinti gamybos sąnaudas ir tobulinti aplinkos priemones. Parama teikiama tik toms gamintojų grupėms, kurios savo produkciją parduoda bendrai per „gamintojų organizacijas“. Už gamintojų organizacijų pasiūlytų priemonių veiksmų programų patvirtinimą ir už paramos išmokėjimą atsako valstybės narės. 2004 m. parama sudarė 500 milijonų eurų.“

(Šaltinis: Informacinis pranešimas ECA/06/21)

3. Remdamiesi atsitiktine aštuoniose valstybėse narėse 30-ties įgyvendintų veiksmų programų 104 priemonių imtimi ir atlikę valstybių narių ir Komisijos procedūrų įvertinimą bei apžvelgę Komisijos duomenis, Audito Rūmai atliko šios pagalbos schemos veiksmingumo auditą.

Audito Rūmų rekomendacijos

4. Audito Rūmai rekomendavo Komisijai supaprastinti veiksmų programų pagalbos schemą ir padidinti jos veiksmingumą:

- 1) teikiant naujus pasiūlymus remiantis vertinimo rezultatais;
- 2) paaiškinant išlaidų tinkamumo kriterijus ir panaikinant programavimo reikalavimus;
- 3) persvarstant veiksmų programų tikslus ir tinkamumo kriterijų sąrašus;

- 4) schemas procedūras bei išlaidų tinkamumo taisykles suderinant su Kaimo plėtros investicijų priemonėmis;
- 5) patobulinant savo duomenų apie veiksmų programas ir gamintojų organizacijas rinkimą, daugiausia dėmesio skiriant keliems pagrindiniams rodikliams;
- 6) siekiant geriau suprasti, kodėl pažanga gamintojų organizacijoms koncentruojant pasiūlą yra nepakankama;
- 7) strategiją orientuojant į bendruosius koncentravimo ir prisitaikymo tikslus;
- 8) ištiriant, ar nauda, gauta vykdant pasiūlos koncentracijos strategiją, yra pakankama, kad kompensuotų skirtumą, kurį lemia pagalbos taikymas vien tik gamintojų organizacijoms; ir
- 9) persvarstant ES vaisių ir daržovių augintojų paramos mechanizmą;

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

5. Iš devynių Audito Rūmų rekomendacijų aštuonios buvo visiškai įgyvendintos (Nr. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 9), o viena įgyvendinta dauguma atžvilgių (Nr. 2).

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai

SUPAPRASTINTI PAGALBOS SCHEMĄ IR JĄ PADARYTI VEIKSMINGESNĘ

6.

Pagrindiniai patobulinimai apėmė pagalbos schemos supaprastinimą atliekant šiuos veiksmus:

- 1) kelių įgyvendinimo reglamentų pakeitimą vienu reglamentu;
- 2) pagalbos perdirbimui panaikinimą;
- 3) visos pagalbos skyrimą šviežių produktų arba šviežių produktų, skirtų perdirbti, gamintojų organizacijoms;
- 4) vaisių ir daržovių sektoriaus sričių įtraukimą į bendrosios išmokos schemą ir
- 5) veiksmų programų pagalbos schemos veiksmingumo didinimą, gamintojų organizacijoms labiau koncentruojant pasiūlą.

7.

Šiuo metu tvirtinant veiksmų programą daroma nuoroda į nacionalinę strategiją ir priemones, skirtas kompensacijų permokų klausimui spręsti. Komisija taip pat patikslino pagal veiksmų programas patiriamų išlaidų tinkamumo kriterijus.

8.

Nors dalyvavimo gamintojų organizacijose vidurkis nuolat didėja (2010 m. ES–27 jis pasiekė 43 % ribą), jis vis dar daug mažesnis už siektiną 60 % normą, numatytą pagal bendro rinkos organizavimo nuostatas 2007 m. vykdant šios srities reformą.

PAGERINTAS PROGRAMAVIMAS, STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS

9.

Komisija, siekdama pagalbą padaryti patrauklesnę, pradėjo taikyti naujas priemones:

- 1) gamintojų grupės savo veiklą sėkmingai vykdė naujoje ES valstybėse narėse, ypač Lenkijoje;
- 2) naujųjų krizės prevencijos ir valdymo priemonių (neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo arba derliaus nenuėmimo) efektyvumas pasitvirtino 2011 m. kilusios *E. coli* krizės metu;
- 3) didėja derliaus draudimo, kaip naudingos priemonės, skirtos užkirsti kelią pajamų nuostoliams, svarba;
- 4) nuo 2007 m. Europos Sąjungoje 10 % išaugo į organizacijas susibūrusių gamintojų skaičius (t. y. gamintojų organizacijų valdomos pasiūlos procentinė dalis).

10.

Komisija išlaikė kaimo plėtros veiksmų programų darną užtikrindama, kad valstybės narės skirtingiems sektoriams ir prioritetams veiksmingai skirtų išteklius.

11.

Komisija taip pat parengė gaires, šablonus ir IT programinę įrangą, skirtą rinkti duomenis, naudojamus pagalbos schemos veiksmingumui stebėti, ir pasinaudojo 2008 m. vertinimo rezultatais ir vėliau atliktais tyrimais, kad nustatytų, ar gamintojų organizacijoms teikiama parama atneša realios naudos, susijusios su žemdirbių derybinės galios stiprinimu. Tačiau vis dar yra galimybių padaryti narystę gamintojų organizacijose patrauklesnę.

III PRIEDAS

ŽEMĖS ŪKIS: PAGALBA MAISTU NEPASITURINTIEMS ASMENIMS

1. Specialioji ataskaita Nr. 6/2009 dėl pagalbos maistu nepasiturintiems asmenims.

2.

„Dėl neįprastai šaltos 1986–1987 m. žiemos Bendrija patvirtino programą, skirtą Bendrijos intervencinėse atsargose esančius žemės ūkio produktus nemokamai perduoti labdaros organizacijoms, juos paskirstančioms nepasiturintiems asmenims. Priemonė buvo visuotinai pripažinta ir vis dar yra taikoma. Programa siekiama dviejų pagrindinių tikslų: socialinio tikslo (ženkliai prisidėti prie labiausiai nepasiturinčių asmenų gerovės) ir rinkos tikslo (žemės ūkio produktų rinkų stabilizavimo mažinant intervencines atsargas). Valstybės narės programoje dalyvauja savanoriškai. 18 programoje dalyvaujančių valstybių narių skirtas biudžetas nuo 307 milijonų eurų 2008 m. padidėjo iki 500 milijonų eurų 2009 m.“

(Šaltinis: Informacinis pranešimas ECA/09/51)

3.

Audito Rūmai, atsižvelgdami į besivystančią rinką ir socialinę padėtį, 2005–2008 m. atliko programos patikimo finansų valdymo ir jos įgyvendinimo keturiose valstybėse narėse (Ispanijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Lenkijoje), panaudojusiose didžiausią ES finansinių išteklių dalį, auditą.

Audito Rūmų rekomendacijos

4.

Audito Rūmai rekomendavo Komisijai:

- 1) apsvarstyti, ar dera ir toliau šią priemonę finansuoti Bendros žemės ūkio politikos lėšomis;
- 2) skatinti valstybes nares programą įtvirtinti socialinės politikos sistemoje bei pagerinti koordinavimą ir bendradarbiavimą su kitais pagrindiniais socialinių veiksmų veikėjais;

- 3) nustatyti prioritetus, skirtus gavėjams ir pagalbos teikimo tarpininkams atrinkti;
- 4) peržiūrėti teisės aktų apribojimus, pagal kuriuos paskirstomi maisto produktai;
- 5) apsvarstyti standartizacijos lygio įdiegimą;
- 6) paskatinti valstybes nares parengti konkrečius, išmatuojamus, pasiekiamus, svarbius ir su laiku nuoroda programos įgyvendinimo tikslus (SMART); ir
- 7) padidinti atvirumą konkurencijai ir užtikrinti, kad rinkoje būtų užtikrintos geriausios kainos:
 - a) geriau apibrėžiant nepasiturintiems asmenims skirtų maisto produktų pirkimo teisinį pagrindą ir įgyvendinimo taisykles. Be to,
 - b) daugiau neturėtų būti sudaromi natūrinių mainų susitarimai.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

5.

Komisija visiškai įgyvendino dvi rekomendacijas (Nr. 1 ir 4), vieną rekomendaciją įgyvendino dauguma atžvilgių (Nr.2), dvi – kai kuriais atžvilgiais (Nr. 6 ir 7a), o trys rekomendacijos nebuvo įgyvendintos (Nr. 3, 5, 7b).

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai

BŪSIMASIS FINANSAVIMAS IŠ SANGLAUDOS FONDO PAKEIČIA BŽŪP (BENDRĄ ŽEMĖS ŪKIO POLITIKĄ)

6.

Reglamentu (ES) Nr. 121/2012⁷ buvo iš dalies pakeista dabartinė maisto paskirstymo schema numatant jos laipsniško panaikinimo laikotarpį. Jos laipsniško panaikinimo laikotarpis baigiasi įvykdžius 2013 m. metinį planą, o tada ši schema ir nustos galioti.

7.

Siūlomu Reglamentu (COM(2012) 617 *final*, 2012 m. spalio 24 d.) 2014–2020 m. laikotarpiui nustatomas Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPSAF), papildysiantis esamas sanglaudos priemones, ypač Europos socialinį fondą.

SINERGIJOS DIDINIMAS

8.

Kartu su šia schema Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD pateikė 2012 m. maisto paskirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims plano pataisos priėmimo gaires, o Komisija 2012 m. kovo mėn. paskelbė papildomas su šių gairių vykdymu susijusias valstybėms narėms skirtas rekomendacijas.

9.

Naujame pasiūlyme COM(2012) 617 numatyta, kad labiausiai nepasiturintiems asmenims maisto produktus ir kitas prekes tiekiančios labdaros organizacijos taip pat privalės imtis veiklos, kurios tikslas – remiamų asmenų socialinė reintegracija. Šį pasiūlymą turės priimti ES teisėkūros institucijos.

PRIEMONĖS POVEIKIO VERTINIMAS

10.

Tačiau Komisija nesiėmė papildomų priemonių, skirtų užtikrinti geresnį schemos taikymą (rekomendacija Nr. 3) ir didesnę atskaitomybę už gautą pagalbą maistu, argumentuodama, kad valstybės narės tai atliks geriau. Ji taip pat atmetė rekomendaciją (Nr. 5) dėl tam tikro programų standartizacijos lygio nustatymo, kadangi tai sumažintų programavimo lankstumą. Dar nenustatyti SMART tikslai su veiklos rodikliais ir valstybėms narėms privalomos įgyvendinimo gairės. Be to, turi būti atlikta schemos ataskaitų teikimo sistemos peržiūra siekiant atnaujinti Komisijos turimą valdymo informaciją, kuriai įtakos turėjo įgyvendinimo taisyklių pasikeitimai.

11.

Komisijai įvykdžius ribotus taisomuosius veiksmus išliko šie trūkumai:

- 1) kadangi viešųjų pirkimų direktyva ne visuomet tinkamai perkeliama į valstybių narių nacionalinę teisę, procedūros neužtikrina vienodų teisių visiems ūkio subjektams. Jos taip pat neužtikrina geriausių sąlygų arba geriausios gaunamos kainos;
- 2) kadangi Komisija neatsižvelgė į rekomendaciją (Nr 7b) ir daugiau nesudarinėti natūrinių mainų susitarimų naudojant intervencines atsargas, rizika, kad šie susitarimai ne visuomet gali būti ekonomiškai efektyvūs, išlieka.

⁷ 2012 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 121/2012, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 1234/2007 nuostatos, susijusios su maisto produktų skirstymu labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims (OL L 44, 2012 2 16, p. 1).

IV PRIEDAS

ŽEMĖS ŪKIS: LEADER METODO ĮGYVENDINIMAS

1. Specialioji ataskaita Nr. 5/2010 „Kaimo plėtros *Leader* metodo įgyvendinimas“.

2. „*Leader* – tai ES kaimo plėtros politikos įgyvendinimo metodas pasitelkiant vietos partnerystes (vietos veiklos grupes, plačiai žinomas kaip VVG). *Leader* metodas grindžiamas prielaida, kad, palyginti su tradiciniu metodu „iš viršaus“, jį taikant sukuriama pridėtinė vertė. Manoma, kad metodai „iš apačios“ ir įvairių sektorių sąveika vietos lygmeniu mobilizuoja vietos potencialą.

3. VVG tenka pagrindinė atsakomybė už *Leader* pridėtinės vertės sukūrimą ir patikimą finansų valdymą. Europos Komisija ir valstybės narės kartu atsako už VVG veiklos rezultatų priežiūrą ir privalo užtikrinti, kad VVG teisingai taikytų *Leader* metodą ir sistemingai laikytųsi pačių griežčiausių patikimo finansų valdymo standartų.“

(Šaltinis: Informacinis pranešimas ECA/10/27)

4. Audito Rūmai vertino, ar *Leader* metodas buvo įgyvendintas tokiu būdu, kad leido sukurti pridėtinę vertę tuo pat metu sumažinant riziką patikimam finansų valdymui.

Audito Rūmų rekomendacijos

5. Audito Rūmai rekomendavo Komisijai:

- 1) užtikrinti, kad teisės aktai pakankamai aiškiai apibrėžtų konkrečiai *Leader* atveju taikomus standartus dėl išlaidų tinkamumo, sprendimų dėl išlaidų teisingumo ir VVG sprendimų priėmimo komitetų sudėties;
- 2) kartu su valstybėmis narėmis užtikrinti, kad būtų įdiegtos veiksmingos apsaugos priemonės, skirtos interesų konfliktams išvengti, ir kad jos tinkamai veiktų;

- 3) kartu su valstybėmis narėmis patikrinti esamus vietos lygmeniu vykdomų veiksmų apribojimus siekiant sudaryti galimybes įgyvendinti inovacines, daugiasektoriausias, vietos strategijas;
- 4) užtikrinti, kad valstybės narės pareikalautų, kad VVG nustatytų konkrečius, išmatuojamus ir pasiekiamus 2007–2013 m. vietos plėtros strategijų tikslus;
- 5) pakankamai nuodugniai patikrinti, ar būsimose programose yra konkretūs elementai, kurie yra labai svarbūs užtikrinant *Leader* pridėtinę vertę, rezultatyvumą ir efektyvumą; ir
- 6) užtikrinti, kad ji gali atsiskaityti už *Leader* pridėtinę vertę ir patikimą finansų valdymą bei koordinuoti savo veiklą su valstybėmis narėmis, siekdama įsitikinti, kad priežiūros ir kontrolės sistemos suteikia patikinimą dėl procedūrų teisingumo ir skaidrumo.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

6. Dvi iš šešių rekomendacijų buvo įgyvendintos dauguma atžvilgių (Nr. 2 ir 3), trys rekomendacijos buvo įgyvendintos kai kuriais atžvilgiais (Nr. 1, 4 ir 6), o vienu atveju turimų įrodymų nepakako, kad būtų galima susidaryti nuomonę (Nr. 5), kadangi 2014–2020 m. programos dar nėra parengtos.

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai

AIŠKŪS STANDARTAI

7. Pagrindinis patobulinimas buvo tai, kad VVG sprendimų priėmimo komitetams buvo pateiktos aiškesnės taisyklės.

8. Pagrindinis trūkumas yra tai, kad išlaidos, patirtos prieš patvirtinant paraiškas dėl dotacijų, ir toliau gali būti laikomos tinkamomis finansuoti.

INTERESŲ KONFLIKTAS

9.

Reikalavimas vengti interesų konfliktų buvo įtrauktas į įgyvendinimo reglamentą (EB) Nr. 1974/2006⁸. Tačiau nėra aiškiai reikalaujama, kad interesų deklaracijos būtų dokumentuojamos ir viešai skelbiamos, o tai būtų veiksminga apsaugos priemonė.

PRIEŽIŪRA

10.

Nors tikėtina, kad Komisijai parengus gaires patobulės šiuo metu tebevykdomas vertinimo procesas ir *ex post* vertinimas, turimos informacijos vis dar nepakanka *Leader* sukurtai pridėtinei vertei pademonstruoti.

⁸ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1974/2006, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL L 368, 2006 12 23, p. 15).

V PRIEDAS

SANGLAUDA: SOLIDARUMO FONDAS

1. Specialioji ataskaita Nr. 3/2008 susijusi su Solidarumo fondu, joje nagrinėjama veiklos sparta, veiksmingumas ir lankstumas.

2. „Europos Sąjungos solidarumo fondas (ESSF) buvo įsteigtas 2002 m., po to, kai Vokietijoje, Austrijoje, Čekijos Respublikoje ir Prancūzijoje įvyko dideli potvyniai. Fondo tikslas buvo solidarizuotis su valstybėmis narėmis, nukentėjusiomis nuo stichinių nelaimių. Iki 2006 m. pabaigos 23 nelaimių atveju iš jo buvo suteikta daugiau kaip vienas milijardas eurų pagalbai skirtų lėšų.“

(Šaltinis: Informacinis pranešimas ECA/08/10)

3. Taryba norėjo, kad iš ESSF teikiama pagalba būtų skiriama sparčiai, veiksmingai ir lanksčiai. ESSF audito metu buvo tikrinama, ar vykdant Fondo veiklą buvo pasiekta šių tikslų ir ar pagalbą gaunančios valstybės buvo patenkintos Fondu.

Audito Rūmų rekomendacijos

4. Audito Rūmai rekomendavo Komisijai:

- 1) turėti įdiegtas procedūras, užtikrinančias, kad valstybė pareiškėja kaip galima greičiau gautų išsamias paraiškos teikimo reikalavimų gaires; ir
- 2) užmegzti tiesioginius ryšius su valstybės narės ar į ES stojančios šalies įstaigomis, atsakingomis už paraiškų parengimą.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

5. Abi rekomendacijos buvo visiškai įgyvendintos.

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai

VALSTYBĖMS PAREIŠKĖJOMS SKIRTOS GAIRĖS

- 6.** Buvo pagerinta paraiškų kokybė, o tai liudija sumažėjęs atmestų paraiškų ir paraiškų, dėl kurių buvo paprašyta suteikti papildomos informacijos, skaičius.
- 7.** Papildomų patobulinimų, susijusių su vertinimo etapu ir tolesniais etapais, palengvinančiais mokėjimų atlikimą, galima pasiekti peržiūrėjus ESSF reglamentą.

VI PRIEDAS

SANGLAUDA: MOTERŲ PROFESINIS MOKYMAS

1. Specialioji ataskaita Nr. 17/2009 ESF bendrai finansuojami moterims skirti profesinio mokymo veiksmai.

2. „2000–2006 m. laikotarpiu vykdytiems moterims skirtiems profesinio mokymo veiksams, kurie yra pagrindinė konkreči ESF finansuojama vyrų ir moterų lygių galimybių darbo rinkoje skatinimo priemonė, teko maždaug 3 milijardai eurų. Šios priemonės papildė programas ar veiksmus, kuriuos valstybės narės gali vykdyti negaudamos ES bendro finansavimo. 2007–2013 m. programos laikotarpio konkrečioms veiksmams skirtas biudžetas ženkliai sumažėjo, kadangi daugiau dėmesio buvo skiriama procesui, kuris yra žinomas kaip lyčių aspekto integravimas.“

(Šaltinis: Informacinis pranešimas ECA/10/06)

3. Audito Rūmai nagrinėjo, ar 2000–2006 m. programos laikotarpiu Europos socialinio fondo bendrai finansuoti moterims skirti profesinio mokymo veiksmai buvo tinkamai atrenkami ir prižiūrimi.

Audito Rūmų rekomendacijos

4. Profesinio mokymo veiksmų atrankos srityje Audito Rūmai rekomendavo:

- 1) valstybių narių rengiamas ir Komisijos tvirtinamas veiksmų programas ateityje kurti atsižvelgiant į darbo rinkos sąlygų analizę;
- 2) valstybėse narėse įdiegti tinkamai parengtą ir teisingai taikomą projektų atrankos procedūrą; ir
- 3) Komisijai ir toliau prižiūrėti, kad valstybės narės nustatytų tinkamus ir realistiškus rodiklius ir kad valstybėse narėse būtų surenkami patikimi duomenys.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

5. Komisija vieną rekomendaciją įgyvendino dauguma atžvilgių (Nr. 2), o kitas dvi – kai kuriais atžvilgiais (Nr. 1 ir 3).

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai

DARBO RINKOS SĄLYGŲ ANALIZĖ

6. Darbo rinkos sąlygų analizė nėra sisteminė dabartinių veiksmų programų (VP) analizių ar ataskaitų apie jas teikimo dalis. Tačiau 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu veiksmus derinant su strategija „Europa 2020“ ir nustatant konkrečius veiksmų programų rengimo reikalavimus turėtų būti atliekamos darbo rinkos analizės. 2014–2020 m. programavimo laikotarpio reglamentų projektuose, kurie vis dar turi būti patvirtinti, numatytos nuostatos dėl griežtesnio į rezultatus orientuoto metodo, apimant išdirbių rodiklius, numatomus rezultatus bei operacijų ir tikslinių grupių atrankos procedūrą.

Projektų atrankos procedūra 7.

Komisija paskelbė gaires dėl skaidrių projektų atrankos procedūrų ir atlikusi auditus įvertino jų įgyvendinimą. Tačiau gairėse nebuvo nurodyta sąsaja su rekomenduojamomis darbo rinkos analizėmis.

TINKAMI IR REALISTIŠKI RODIKLIAI

8. Komisija parengė dabartiniam programavimo laikotarpiui skirtas gaires bei pasiūlė su sekančiu programavimo laikotarpiu susijusias rekomendacijas ir privalomus rodiklius, kurie yra įtraukti į reglamento projektą.

VII PRIEDAS

IŠORĖS VEIKSMAI: REABILITACIJA

1. Specialioji ataskaita Nr. 6/2008 dėl reabilitacijos po Indijos vandenyne kilusio cunamio ir Mičo uragano.

2. „2004 m. gruodžio 26 d. Indijos vandenyne kilęs cunamis nusinešė 200 000 gyvybių ir padarė apie 10 milijardų eurų žalos. Komisijai suteikus pirminę skubiąją humanitarinę pagalbą, skirtą išgelbėti gyvybes ir patenkinti neatidėliotinus poreikius, buvo suteikta ilgesnės trukmės apie 300 milijonų eurų reabilitacijos pagalba, skirta atstatyti pagrindinę infrastruktūrą ir sudaryti pagrindą tvariai plėtrai.“

(Šaltinis: Informacinis pranešimas ECA/08/13)

3. Audito Rūmai po cunamio Komisijos suteiktą pirminę humanitarinę pagalbą aptarė Specialiojoje ataskaitoje Nr. 3/2006, o šio antrojo audito (Specialioji ataskaita Nr. 6/2008) metu nagrinėjo tolesnę reabilitacijos etapą. Į šio audito apimtį taip pat buvo įtraukta Komisijos 250 milijonų eurų reabilitacijos pagalba, susijusi su 1998 m. spalio mėn. Vidurio Amerikoje siautėjusiu Mičo uraganu.

Audito Rūmų rekomendacijos

4. Audito Rūmai rekomendavo Komisijai:

- 1) greitai parengti reabilitacijos projektų koncepciją ir įtraukti naudos gavėjus;
- 2) visapusiškai bendradarbiaujant su kitais donoriais tęsti savo pastangas didinant fondų skaidrumą ir įgyvendinti nepriklausomą kokybės peržiūrą;
- 3) užtikrinti, kad būtų renkama lyginamoji sąnaudų informacija ir būtų parengti aiškūs projekto tiksliniai rodikliai;
- 4) geriau prognozuoti ženklų kainų padidėjimą po stichinių nelaimių;
- 5) užtikrinti tinkamą ES finansuojamų projektų matomumą; ir
- 6) užtikrinti projektų tvarumą pasibaigus ES finansavimui.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

5. Komisija visapusiškai įgyvendino keturias rekomendacijas (Nr. 1, 2, 5 ir 6), o likusias dvi rekomendacijas įgyvendino dauguma atžvilgių (Nr. 3 ir 4).

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai

VALDYMO IR BENDRADARBIAVIMO GERINIMAS

6. Komisija įsteigė *EuropeAid* pažeidžiamumo ir krizių valdymo padalinį ir skatino jo veiklą. Be to, ji išleido keletą komunikatų, įskaitant pokyčių darbotvarkę, nelaimių rizikos mažinimo strategiją ir įgyvendinimo planą bei atsparumo nelaimėms komunikatą, kuris yra svarbus žingsnis plėtojant Pagalbos, atstatymo ir vystymosi susiejimo (LRRD) metodą.

7. Taip pat buvo pagerintas Kelių paramos teikėjų patikos fondo (KPTPF) sekretoriato ir nepriklausomo techninio eksperto vykdomas ataskaitų teikimas ir priežiūra.

LYGINAMOSIOS SĄNAUDOS IR AIŠKŪS PROJEKTO TIKSLAI

8.

Nors Komisija ir toliau užtikrina, kad jos vykdomų projektų įgyvendinimas būtų vertinamas, *EuropeAid* neužtikrina, kad lyginamoji sąnaudų informacija, kuria remiantis būtų galima stebėti projekto sąnaudas, būtų lengvai prieinama.

ES FINANSAVIMO MATOMUMAS

9.

Buvo patikslinta *EuropeAid* standartinė būstinės darbuotojų atliekamų patikrinimų Europos Sąjungos delegacijose metodika įtraukiant kelias patikras, susijusias su ES finansavimo matomumu. Kokybės užtikrinimo grupė (KUG) taip pat vertina su visais projektais ir paraiškomis dėl dotacijų susijusį matomumą ES lygmeniu. Tarptautinėms organizacijoms skirtose gairėse taip pat reikalaujama užtikrinti matomumą ES lygmeniu, kuomet jos padeda Komisijai įgyvendinti programas.

TVARUMAS

10.

Kiekviename KUG projekto nustatymo ir rengimo kontroliniame sąraše projekto koncepcijos kūrimo etapu tikrinami tvarumo aspektai. Kitomis patikromis taip pat užtikrinama, kad tvarumas būtų pagrindinė visų intervencijų sudedamoji dalis.

VIII PRIEDAS

IŠORĖS VEIKSMAI: EPF PARAMA

1. Specialioji ataskaita Nr. 18/2009 „EPF paramos Rytų ir Vakarų Afrikos regioninei ekonominei integracijai veiksmingumas“.

2. „Regioninė integracija – tai kaimyninių šalių bendradarbiavimas, siekiant padidinti regiono politinį stabilumą ir paskatinti ekonominę plėtrą. Didesnėse ir labiau suderintose rinkose, vykstant laisvam prekių, paslaugų, kapitalo ir žmonių judėjimui, atsiranda maso ekonomija, skatinama prekyba ir investicijos. Todėl besivystančių šalių regioninė ekonominė integracija skatina ekonomikos augimą ir gali padėti mažinti skurdą.“

(Šaltinis: SA 18/2009, santrauka)

3. Audito Rūmai analizavo, ar Europos plėtros fondo parama regioninei ekonominei integracijai Rytų ir Vakarų Afrikoje – o joms abiems tenka daugiau kaip 50 % visų regioninėms EPF programoms skirtų lėšų – buvo veiksminga. Audito Rūmai išnagrinėjo Europos Komisijos taikomą metodą, jos vykdomą teikiamos paramos valdymą ir atskirų projektų imtį ir padarė išvadą, kad apskritai EPF parama regioninei ekonominei integracijai dėl kelių veiksnių kol kas yra tik iš dalies veiksminga.

Audito Rūmų rekomendacijos

4. Audito Rūmai rekomendavo Komisijai:

- 1) ir toliau remti regioninę integraciją, tačiau su sąlyga, kad būtų iš anksto susitarta, kaip bus pasiekta reikiama įvairių regioninių organizacijų konvergencija;
- 2) geriau derinti savo regionines ir nacionalines strategijas;
- 3) ištirti, ar ne per daug lėšų skirta regioninėms programoms;

- 4) aiškiai apibrėžti įvairių atitinkamo regiono delegacijų atsakomybę;
- 5) sukurti tinkamą regiono delegacijų darbo koordinavimo mechanizmą;
- 6) persvarstyti delegacijoms skirtus išteklius regioninėms programoms rengti ir įgyvendinti;
- 7) susitarimus dėl įnašų su regioninėmis organizacijomis sudaryti tik tais atvejais, jei nustatoma, kad jų finansų valdymas atitinka tarptautinius standartus;
- 8) padėti regioninėms organizacijoms gerinti tarpusavio ryšių ir ryšių su valstybėmis narėmis koordinavimą;
- 9) padėti regioninėms organizacijoms nustatyti priežiūros sistemas;
- 10) suformuluoti projektų SMART tikslus; ir
- 11) daugiau dėmesio skirti reguliariam ir geros kokybės pažangos ataskaitų teikimui, sistemingam projektų rezultatų stebėjimui ir vertinimui.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

5. Komisija visiškai įgyvendino penkias rekomendacijas (Nr. 3, 4, 5, 7 ir 8), keturias rekomendacijas ji įgyvendino dauguma atžvilgių (Nr. 1, 2, 9 ir 10), o dviem atvejais (Nr. 6 ir 11) Audito Rūmai negalėjo padaryti išvados dėl jų įgyvendinimo apimties.

VIII PRIEDAS

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai**REGIONINĖ INTEGRACIJA****6.**

Abiejų regionų regioninės organizacijos ir šių organizacijų narės ir toliau vykdo veiklą siekdamos didesnės regioninės integracijos, visų pirma nacionaliniu lygmeniu įgyvendindamos su integracija susijusius įsipareigojimus, dėl kurių buvo susitarta regioniniu lygmeniu. Komisija ir toliau teikė paramą regioninės integracijos procesui siekdama pagerinti regioninių organizacijų veiklos koordinavimą ir konvergenciją bei patobulinti priežiūrą ir vertinimą. Tačiau kai kuriose ši organizacijų narėse vis dar mažai domimasi regioninės integracijos tikslais, o regioninių organizacijų instituciniai pajėgumai yra menki.

REGIONINIŲ / NACIONALINIŲ STRATEGIJŲ DARNA IR LĖŠŲ SKYRIMAS**7.**

Komisija ėmėsi plėtoti kelių rūšių veiklą siekdama užtikrinti didesnę regioninės integracijos strategijų ir regioniniu bei nacionaliniu lygmenimis vykdomų veiksmų darną, o ši tendencija turėtų tapti labiau pastebima įgyvendinant 11 EPF. Be to, pradėta realistiškiau skirstyti skirtingiems regionams numatytas lėšas. Tam tikra 10 EPF lėšų dalis buvo perskirstyta iniciatyvai „Tvari energija visiems“.

DELEGACIJOS**8.**

2010 m. Komisija parengė ir išplatino regioninių programų valdymo gaires, o jas įgyvendinus turėtų pagerėti tarp būstinės ir delegacijų bei tarp pačių delegacijų vykdomos veiklos koordinavimas. Šiose gairėse taip pat aiškiai apibrėžta, kada su regionine organizacija gali būti pasirašytas susitarimas dėl įnašo. Keturių atitinkamų regioninių delegacijų pajėgumų sustiprinimo įrodymų bus gauta tuomet, kai papildomi darbuotojai iš tikrųjų atvyks (planuojama 2013 ir 2014 metais).

PROJEKTŲ VERTINIMAS IR STEBĖJIMAS**9.**

Komisijos kokybės užtikrinimo grupės atlieka sistemingą siūlomų projektų / programų vertinimą. Tačiau dar neužbaigtos teminės regioninių projektų / programų rengimo gairės. Komisija taip pat vis dar tobulina savo priežiūros ir vertinimo sistemą.

IX PRIEDAS

IŠORĖS VEIKSMAI: BANKININKYSTĖS PRIEMONĖS

1. Specialioji ataskaita Nr. 1/2009 „Bankininkystės priemonės Viduržemio jūros regione“.

2. „ES ir Viduržemio jūros regiono šalių, kurios nėra ES valstybės narės, bendradarbiavimas prasidėjo prieš maždaug 30 metų ir metams bėgant palaipsniui stiprėjo. Finansinių ir techninių priemonių programa (MEDA), skirta remti ekonominių ir socialinių struktūrų šalyse partnerėse reformą pagal Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystę, buvo vykdoma 1996–2006 m.

3. Pagal MEDA reglamentus arba ankstesnius protokolus iš ES biudžeto yra finansuojamos trys bankininkystės priemonės, kurias įgyvendina Europos investicijų bankas (EIB): techninė pagalba, teikiama per FEMIP paramos fondą (Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių investicijų ir partnerystės programa), tam tikrų EIB paskolų palūkanų normų subsidijos ir rizikos kapitalo operacijos.“

(Šaltinis: Informacinis pranešimas ECA/09/18)

4. Audito Rūmai auditavo pagal MEDA programą ir ankstesnius protokolus taikomas bankininkystės priemones, siekdami nustatyti, ar Komisija ir EIB tinkamai prižiūrėjo vykdomus projektus ir ar buvo pasiekti projektų tikslai.

Audito Rūmų rekomendacijos

5. Audito Rūmai rekomendavo Komisijai:

- 1) nustatyti specialiai paruoštą bankininkystės priemonių vertinimo ir priežiūros programą;
- 2) užtikrinti veiksmingą pagalbos koordinavimą;
- 3) sudaryti tinkamus valdymo susitarimus;

- 4) pasirūpinti, kad EIB priežiūra būtų pakankama užtikrinti, kad visi projektai būtų tinkamai vykdomi, ir kad tarpininkai / projektų teikėjai laikytųsi finansinių ir ataskaitų teikimo įsipareigojimų; ir
- 5) nustatyti bendrą strategiją rizikos kapitalo operacijoms ir pasirinkti geriausiųjų įgyvendinimo procesą.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

6. Komisija visiškai įgyvendino visas penkias rekomendacijas.

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai

Vertinimo ir priežiūros programa

7. Komisija atliko svarbius organizacinius ir procedūrinius pakeitimus, kaip antai:

- 1) 2008 m. *EuropeAid*, siekdama kaip galima greičiau atsižvelgti į Audito Rūmų pastabas, padalinyje, atsakingame už bankininkystės priemones Viduržemio jūros regione, įsteigė naują skyrių;
- 2) 2011 m. *EuropeAid* pertvarkos metu buvo įsteigtas naujas skyrius, atsakingas už naujoviškų išorės santykių portfelių finansinių priemonių taikymo skatinimą, koordinavimą, valdymą ir priežiūrą regionuose, priklausančiuose *EuropeAid* kompetencijos sričiai;
- 3) 2009 m. pabaigoje *EuropeAid* parengė išsamias EIB skirtas gaires, kuriose aiškiai nustatyta, kuo remiantis turi būti atrenkamos naujos iš ES biudžeto finansuotinos operacijos.

PAGALBOS TEIKIMO KOORDINAVIMAS

8.

Nuo 2010 m. smarkiai pagerėjo *EuropeAid*, EIB ir Europos išorės veiksmy tarnybos (EIVT) veiklos koordinavimas. Be to, *EuropeAid*, siekdama supaprastinti įgyvendinimą, priežiūrą ir ataskaitų apie juos teikimą vietos lygmeniu, surengė informacines sesijas ir mokymus už šias priemones atsakingiems ES delegacijų darbuotojams.

VALDYMO SUSITARIMAI

9.

2012 m. pabaigoje ES ir EIB dėl operacijų, finansuojamų iš bendrojo ES biudžeto, vykdymo pasirašė naują valdymo susitarimą, kuriuo buvo pagerintas aplinkos apsaugos reikalavimų laikymasis ir priežiūra, ES finansavimo matomumas ir ataskaitų teikimas.

X PRIEDAS

PAJAMOS: IŽDO VALDYMAS

1. Specialioji ataskaita Nr. 5/2009 „Komisijos išdo valdymas“.

2. „Pagrindinės Komisijos išdo valdymo užduotys yra šios: 1) išdo planavimas ir prognozavimas, konkrečiau – pinigų srautų prognozės ir lėšų iš nuosavų išteklių sąskaitų naudojimas; 2) išdo operacijų (įplaukų ir mokėjimų) valdymas ir 3) banko sąskaitų valdymas.“

3. Su išdo valdymu susijusią veiklą vykdo du generaliniai direktoratai (GD): Biudžeto generalinis direktoratas bei Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas. Biudžeto GD atsako už viso Komisijos valdomo biudžeto ir Europos plėtros fondo išdo valdymą. Ekonomikos ir finansų reikalų GD atsako už kitų nebiudžetinių lėšų išdo valdymą ir Bendrijos lėšų investavimą.“

(Šaltinis: Informacinis pranešimas ECA/09/30)

4. Pagrindinis Audito Rūmų audito tikslas – įvertinti Komisijos išdo valdymo kokybę, visų pirma: a) ar Komisija laikosi išdo valdymui taikomų taisyklių ir reglamentų; ir b) ar Komisija įdiegė vidaus kontrolės sistemas, užtikrinančias patikimą išdo valdymą.

Audito Rūmų rekomendacijos

5. Audito Rūmai rekomendavo Komisijai:

- 1) išnagrinėti, kaip veikia dabartinė nuosavų išteklių sąskaitų sistema, siekiant sumažinti likučius tose sąskaitose; ir
- 2) patobulinti savo pinigų srautų prognozavimo procedūrų dokumentavimą.

6. Jie Komisijai taip pat pateikė šias su vidaus kontrolės sistemomis susijusias rekomendacijas:

- 1) pagerinti išdo valdymo veiklos priežiūrą;
- 2) patobulinti savo rizikos valdymo dokumentavimą;
- 3) taikyti vieningą politiką ir parengti tinkamas gaires, kaip atidaryti patikos sąskaitas; ir
- 4) rasti geriausią sprendimą, kaip tvarkyti laikinai surinktas baudas.

7. Kai dėl avansinių sąskaitų, Audito Rūmai taip pat rekomendavo:

- 1) laikytis su nustatytomis konkurso procedūromis, skirtomis bankams atrinkti, susijusių reikalavimų ir tinkamai dokumentuoti atrankos procedūrą.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

8. Komisija visapusiškai įgyvendino penkias rekomendacijas (Nr. 2, 3, 4, 6 ir 7), o likusias dvi rekomendacijas įgyvendino dauguma atžvilgių (Nr. 1 ir 5).

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai

NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ SĄSKAITŲ ANALIZĖ

9.

Nepaisant to, kad nebuvo pakeista nuosavų išteklių iš valstybių narių rinkimo sistema, Biudžeto GD pavyko sumažinti 2008, 2009 ir 2011 m. pabaigoje susikaupusius likučius. Kadangi sistemą teisės aktais įtvirtino Taryba, Komisija nėra kompetentinga ją keisti.

PINIGŲ SRAUTŲ PROGNOZAVIMO PROCEDŪROS

10.

2009 m. buvo patikrintos duomenų apie pinigų srautus ir išdo prognozes teikimo priemonės. Šiuo metu atnaujintas pinigų srautų valdymas apima mėnesinius rašytinius pranešimus. Taip pat atnaujinamos nuo 2010 m. taikomos duomenų apie pinigų srautus teikimo ir prognozių sudarymo procedūros.

PAGERINTA PRIEŽIŪRA

11.

Biudžeto GD rizikos valdymo politika yra reguliariai tikslinama koreguojant ribas ir keičiant reikalavimus. Biudžeto GD ir Ekonomikos ir finansų reikalų GD taip pat aptarė rizikos valdymo ir baudų administravimo gerinimo klausimus.

12.

2012 m. buvo paskelbta Komisijos finansinės rizikos valdymo politika. Be to, Biudžeto GD nustatė su išdo ir mokėjimo operacijomis susijusios rizikos valdymo politiką, o veiklos tęstinumui užtikrinti yra įdiegtos specialios operacinės rizikos procedūros.

13.

Komisija yra nustačiusi išdo operacijoms taikomus rodiklius. Šie rodikliai yra reguliariai stebimi, o išimtys ar nukrypimo nuo tikslų atvejai yra analizuojami ir vykdomi tolesni veiksmai.

LAIKINAI SURINKTŲ BAUDŲ TVARKYMAS

14.

2009 m. pabaigoje Biudžeto DG ir Ekonomikos ir finansų reikalų GD pasirašė susitarimą dėl paslaugų lygio. Be to, buvo sukurtas nuo 2010 m. sausio mėn. Ekonomikos ir finansų reikalų GD valdomas naujas laikinai sumokėtų baudų fondas. Be to, 2011 m. Ekonomikos ir finansų reikalų GD VAS išnagrinėjo patikrintus laikinai surinktų baudų tvarkymo susitarimus ir padarė išvadą, kad veikla yra veiksmingai valdoma.

AVANSINIŲ SĄSKAITŲ VALDYMAS

15.

Biudžeto GD, glaudžiai bendradarbiaudamas su ES delegacijomis, siūlo ekonomiškiausius avansinių sąskaitų valdymo sprendinius. Šios atrankos procedūros yra grindžiamos dokumentais, o atitiktis procedūroms yra tikrinama Biudžeto GD patikrinimų metu. Pasibaigus šiems patikrinimams gali būti formuluojamos rekomendacijos, kurios yra įtraukiamos į EIVT siunčiamas patikrinimų ataskaitas.

PATIKOS SĄSKAITOS

16.

Nors dauguma Finansinio reglamento nuostatų buvo pradėtos taikyti nuo 2013 m. sausio 1 d., naujosios taisyklės dėl finansinių priemonių ir netiesioginio valdymo bus taikomos tik nuo 2014 m. sausio 1 d. Vis dar nepasirašytas tarp EIB ir Komisijos sudarytas Finansinis ir administracinis pagrindų susitarimas (FAPS – tam tikrų patikos sąskaitų tvarkymo politika ir gairės) ir specialios su patikos sąskaitomis susijusios instrukcijos.

XI PRIEDAS

MOKSLINIAI TYRIMAI: MTTP BENDROSIOS PROGRAMOS

1. Specialioji ataskaita Nr. 9/2007 „Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bendrųjų programų vertinimas: ar Komisijos taikomas metodas galėtų būti pagerintas?“

2. Iš visų labai įvairių Europos Sąjungoje vykdomų inovacijų ir konkurencingumo stiprinimo politikos krypčių MTTP bendrosios programos (BP) yra svarbiausios finansinės priemonės, prisidedančios prie Lisabonos strategijos įgyvendinimo ir Barcelonos tikslo pasiekimo Bendrijos lygmeniu. Bendrija, pasitelkdama bendrąsias programas, teikia finansavimą Europos Sąjungoje, asocijuotose šalyse ir už jų ribų dirbantiems tyrėjams. Metams bėgant jų biudžetai smarkiai išaugo: pagal bendrąją programą (2007–2013 m.) jie kasmet siekia 7 217 milijonų eurų.

3. Audito metu buvo nagrinėjamas pagrindinis klausimas, ar Komisijos metodas, taikomas vertinant BP rezultatus, yra tinkamas. Šiame kontekste Audito Rūmai tikrino, ar Komisija įvykdė teisinius reikalavimus ir siekė nustatyti, ar jos taikoma vertinimo ir stebėjimo sistema atitiko suinteresuotųjų šalių lūkesčius.“

(Šaltinis: Informacinis pranešimas ECA/07/40)

4. Audito Rūmų auditas apėmė nuo 1995 m. Komisijos taikomas su trimis paskutiniais programavimo laikotarpiais (4BP, 5BP, 6BP) susijusias vertinimo ir stebėjimo priemones. Jo metu taip pat buvo atlikta dabartinės 7BP (2007–2013 m.) apžvalga.

Audito Rūmų rekomendacijos

5. Audito Rūmai rekomendavo, kad:

- 1) būsimuose teisės aktuose turėtų būti aiškiai įvardyta intervencijos logika;
- 2) turėtų būti sukurta išsami vertinimo strategija;
- 3) turėtų būti apsvarstyta galimybė įsteigti jungtinį vertinimo biurą, kuris koordinuotų su visa bendrąja programa susijusių mokslinių tyrimų GD vykdomą vertinimo veiklą;
- 4) turėtų būti optimizuoti duomenų rinkimo, vertinimo ir jų teikimo procesai; ir
- 5) Komisija turėtų nustatyti vertinimo tipą ir apimtį bei paaiškinti, kaip jie gali būti pritaikyti.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

6. Komisija visapusiškai įgyvendino keturias rekomendacijas (Nr. 1, 3, 4 ir 5), o vieną rekomendaciją įgyvendino dauguma atžvilgių (Nr. 2).

Pagrindiniai Audito Rūmų atliktos tolesnių veiksmų analizės punktai

INTERVENCIJOS LOGIKA

7.

Naujuose pasiūlymuose dėl teisės aktų pateikiamas aiškus ir išsamus su moksliniams tyrimams skirtu finansavimu susijusių konkrečių tikslų aprašymas ir nurodomas ribotas pagrindinių rodiklių, naudojamų vertinant rezultatus ir poveikį, skaičius. Tačiau teisės aktų leidėjas šių pasiūlymų dar nėra patvirtinęs.

VERTINIMAS IR PRIEŽIŪRA

8.

Komisija įdiegė visos 7BP pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių, kurie sudaro svarbiausią metinių 7BP stebėjimo ataskaitų dalį, rinkimo sistemą. Taip pat parengtas mokslinių tyrimų programų vertinimo vadovas, kuris yra Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD taikomų vidaus kontrolės standartų dalis. Tačiau dar neparengtas dokumentas, kuriame būtų pateikta konkreti vertinimo strategija.

9.

Mokslinių tyrimų GD vykdoma bendrosios programos vertinimo veikla šiuo metu koordinuojama per tarpžinybinį MTTP vertinimo tinklą, nors jis ir nėra jungtinis vertinimo biuras.

10.

Komisija yra sukūrusi bendrą mokslinių tyrimų duomenų saugyklą, kuri suteikia vartotojams informacijos apie užbaigtų 7BP kvietimų teikti pasiūlymus rezultatus, dalyvavimą 7-oje bendrojoje programoje ir veiklos statistinius duomenis.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

SANTRAUKA

VI.

RAD funkcijos ir kategorijos „priimta“, „atmesta“, „atlikta“, ir „atšaukta“ buvo sukurtos 2003 m. Kai rekomendacija yra iš dalies priimta, taigi, ir iš dalies įgyvendinta, tarnybos gali rinktis tik kategoriją „priimta“, o vėliau – „atlikta“.

Tačiau nuo tada, kai buvo paskelbta pirmoji Audito Rūmų specialioji ataskaita dėl jos rekomendacijų laikymosi, ir dėl to, kad smarkiai išaugo Komisijai skirtų rekomendacijų ir prašymų skaičius, Komisija, patobulino savo tarnyboms skirtas instrukcijas, paprašydama tarnybas atsakymuose į minėtas rekomendacijas ir (arba) prašymus aiškiai nurodyti, ar joms rekomendacijos ir prašymai yra priimtini, ir, jei įmanoma, nurodyti, koku lygiu į juos atsižvelgta.

VII.

Kategorijas „visiškai įgyvendinta“, „įgyvendinama dauguma atžvilgių“, „įgyvendinta kai kuriais atžvilgiais“, „neįgyvendinta“, „n.d. pagal dabartinę sistemą“, „nebeaktualu“, arba „nepakankami įrodymai“ Audito Rūmai naudojo savo specialiojoje ataskaitoje Nr. 19/2012, kuri buvo paskelbta 2012 m. pabaigoje.

Komisija Audito pažangos komitete išsamiai svarsto, kaip atsižvelgti į rekomendacijas ir (arba) prašymus, siekiant tai daryti geriau, ir dėl to konsultuosis su Audito Rūmais.

KOMISIJOS VYKDYTAS 62 REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

15.

BŽŪP artėjant 2020 m. taikoma stebėsenos ir vertinimo sistema apima aiškius tikslus ir rodiklių rinkinį, kurie turėtų padėti įvertinti BŽŪP priemonių taikymo mastą, rezultatus ir poveikį. Tačiau reiktų pažymėti, kad visi matavimai turi savo kainą, ir dažnai reikia surasti pusiausvyrą tarp gavėjams ir administracijoms tenkančios administracinės naštos bei išlaidų ir išsamios, naujausios informacijos suteikiamos naudos. Be to, rodikliai negali būti vertinami izoliuotai: jie turi būti atidžiai nagrinėjami ir interpretuojami kartu su jų kontekstu.

KOMISIJOS TOLESNIŲ PROCEDŪRŲ PERŽIŪRA

26.

RAD sudaro tik 4 kategorijos: „priimta“, „atmesta“, „atlikta“ ir „atšaukta“. Todėl, kai rekomendacijai pritariama iš dalies ir todėl ji įgyvendinama iš dalies, tarnybos gali rinktis tik kategoriją „priimta“, o vėliau – „atlikta“. Komisijos ir Audito Rūmų kategorijų suderinimo trūkumu galima pateisinti skirtumą tarp rekomendacijų, kurias Audito Rūmai priskiria RAD kategorijai „visiškai įgyvendinta“, skaičiaus ir rekomendacijų, priskiriamų kategorijai „atlikta“, skaičiaus. (žr. taip pat atsakymą į VI dalies pastabas).

Komisijai ir Audito Rūmams per diskusijas ateityje vertėtų aptarti kategorijų suderinimo klausimą (kaip nurodyta atsakyme į rekomendaciją, pateiktą po 32 dalies).

KOMISIJOS ATSAKYMAI

27.

Kadangi Audito Rūmų rekomendacijos dažnai skirstomos į smulkesnes rekomendacijas, Komisija, siekdama supaprastinti rekomendacijų įgyvendinimo procesą, neseniai pradėjo jas skirstyti į RAD kategorijas. Komisija tikisi, kad ši praktika leis sumažinti rekomendacijų, kurios įgyvendintos tik iš dalies, skaičių.

(Žr. taip pat Komisijos atsakymus į VI ir 26 dalių pastabas).

28.

Žr. Komisijos atsakymą į VI, VII, ir 27 dalių pastabas.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

32.

Specialioji ataskaita dėl jos rekomendacijų laikymosi, ir dėl to, kad smarkiai išaugo Komisijai skirtų rekomendacijų ir prašymų skaičius, Komisija, patobulino savo tarnyboms skirtas instrukcijas, paprašydama tarnybas atsakymuose į minėtas rekomendacijas ir (arba) prašymus aiškiai nurodyti, ar joms rekomendacijos ir prašymai yra priimtini, ir, jei įmanoma, nurodyti, koku lygiu į juos atsižvelgta.

Rekomendacija

Komisija Audito pažangos komitete išsamiai apsvarsto, kaip ji įgyvendina rekomendacijas ir (arba) prašymus, siekdama tai daryti geriau, ir prašys Audito Rūmų prie to prisidėti konstruktyviais veiksmais. Komisija pritaria, kad siekiant teikti geresnę informaciją valdymą atliekantiems subjektams reikėtų įvertinti galimybę plačiau taikyti RAD.

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į II PRIEDO – „ŽEMĖS ŪKIS: PARAMA VAISIŲ IR DARŽOVIŲ AUGINTOJŲ VEIKLOS PROGRAMOMS“ PASTABAS

8.

Tai, kad per pastaruosius metus gamintojų organizacijos sugebėjo koncentruoti pasiūlą, įrodo 2004–2010 m. 12,2 procentinių punktų išaugęs į organizacijas susibūrusių gamintojų skaičius ES-27. Pasiūlos koncentracijos padidėjimas ypač pastebimas ES-15, o bendras į organizacijas susibūrusių gamintojų skaičius 2010 m. išaugo 47,7 %, palyginti su 33,7 % 2004 m. Esamos priemonės (parama gamintojų grupėms) ir vykdančią reformą padaryti pakeitimai (didesnis bendro finansavimo lygis ir nacionalinė finansinė pagalba veiklos programoms tose valstybėse narėse, kuriose į organizacijas susibūrusių gamintojų skaičius buvo mažas arba kurios į Sąjungą įstojo 2004 m. arba vėliau) kai kuriais atvejais pasirodė esančios veiksmingos (pavyzdžiui, Portugalijoje, Lenkijoje). Tačiau aptariamas laikotarpis yra per trumpas, kad į organizacijas susibūrusių gamintojų skaičius ES-12 pasiektų panašų į ES-15 užfiksuotą skaičių.

11.

Komisija žino, kad daugelyje valstybių narių didžioji dalis gamintojų nėra gamintojų organizacijų nariai, ir stengiasi padaryti gamintojų organizacijas patrauklesnėmis. Tuo tarpu, peržiūrint schemą, ieškoma naujų priemonių, kaip būtų galima paskatinti gamintojų organizacijų, taip pat ūkininkų naujų bendradarbiavimo formų kūrimą.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į III PRIEDO – „ŽEMĖS ŪKIS: PAGALBA MAISTU NEPASITURINTIEMS ASMENIMS“ PASTABAS

5.

Dėl 2 ir 6 rekomendacijos

Komisija, atsižvelgdama į III priedo 8 ir 10 dalyse pateiktas pastabas, gali sutikti su Audito Rūmų vertinimu.

Dėl 7a) ir 7b) rekomendacijos

Komisija dėl III priedo 11, 11a ir 11b dalyse nurodytų prižasčių gali tik iš dalies sutikti su Audito Rūmų vertinimu.

Dėl 3 ir 5 rekomendacijos

Komisija atmetė šias rekomendacijas dėl prižasčių, nurodytų III priedo 10 dalyje.

8.

Dėl 2 rekomendacijos

Komisija sutinka su Audito Rūmų pastaba ir pakartoja savo nuomonę, kad schema turėjo stiprų svėro poveikį privačioms įstaigoms ir valdžios institucijoms kuriant maisto produktų iniciatyvas arba susijusias priemones. Tačiau reikia pripažinti, kad sinergiją būtų galima toliau didinti. Šis klausimas taip pat aptariamas atliekant jo 2008 m. poveikio vertinimą ir vėliau atitinkamai rengiant pasiūlymą dėl naujo Tarybos reglamento. Dėl to, kad Taryba ir Europos Parlamentas 2012 m. nusprendė laipsniškai nutraukti schemos taikymą, pagal dabartinę schemą tokios priemonės negalėjo būti taikomos. Vis dėlto, Komisija bandė skatinti ieškoti sinergijos ir papildomumo su kitais nacionaliniais ar vietos veiksmais kviesdama apibūdinti tokią sinergiją neprivalomose rekomendacijose dėl 2012 ir 2013 m. metinių planų.

10.

Dėl 3 rekomendacijos

Komisija pakartoja savo nuomonę, kad valstybės narės, o ne Komisija, turi daugiau galimybių nukreipti veiksmus į konkrečių poreikių tenkinimą nacionaliniu ir vietos lygmeniu. Taikant subsidiarumo principą pasiekama didesnio schemos veiksmingumo, o gavėjų nustatymas tebeprisklaido valstybių narių kompetencijai. Tai nereiškia, kad veiksmai gali būti nekryptingi: tai turi nuspręsti valstybės narės; jos į savo planus turi įtraukti išsamią informaciją apie programoje dalyvaujančius gavėjus ir labdaros organizacijas. Šį aspektą Komisiją aiškiai išskyrė savo neprivalomose rekomendacijose dėl 2012 m. ir 2013 m. metinių planų įgyvendinimo.

Dėl 5 rekomendacijos

Komisija mano, kad tai, kaip dabar vykdoma maisto paskirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims programa (ji vykdoma iki 2013 m. metinio plano įgyvendinimo pabaigos), pasižyminti dideliu subsidiarumu ir tuo, kad gavėjai nustatomi nacionaliniu lygmeniu, leidžia tikėtis, kad programos, kuria daugiausiai dėmesio skiriama labiausiai skurstantiems asmenims, poveikis bus kiek įmanoma geriausias, nors atskirose valstybėse narėse jis gali būti skirtingas. Nustačius ES lygmeniu papildomus standartus gali sumažėti maisto paskirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims programos lankstumas, kuris jai yra būtinas, siekiant ją pritaikyti labiausiai nepasiturinčių asmenų skirtingoms aplinkybėms vietos lygmeniu.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

10

Dėl 6 rekomendacijos

Komisija, vykdydama 2008 m. pradėtos maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims programos peržiūrą, išnagrinėjo kelias alternatyvas, kaip būtų galima paskatinti valstybes nares nustatyti SMART tikslus ir pagerinti programos įgyvendinimo stebėseną ir ataskaitos apie tai teikimą. Vis dėlto, Tarybai ir Europos Parlamentui nusprendus galutinai laipsniškai panaikinti schemą, dėl to dabartinę schemą buvo galima tik šiek tiek patobulinti. Visų pirma, rekomendacijose dėl 2012 ir 2013 m. metinių planų įgyvendinimo valstybės narės buvo kviečiamos pagerinti savo programų struktūrą aiškiai nurodant poreikius ir tikslus.

11.

Dėl 7a) ir 7b) rekomendacijų

Turėdama omenyje tai, kad peržiūretoje maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims teisinėje sistemoje (Regl. 121/2012) numatyta tęsti schemą iki 2013 m. metinio paskirstymo plano įgyvendinimo pabaigos, Komisija esamų įgyvendinimo taisyklių nekeitė, taip aiškiai nurodydama, kad turėtų būti taikomos standartinės ES taisyklės dėl viešųjų pirkimų. Nepaisant to, Komisija primena, kad dabartinei schemai standartinės viešųjų pirkimų taisyklės taikomos net tada, kai susijusių specialiųjų nuostatų nėra.

1) Dėl 7a) rekomendacijos

Papildydama atsakymą į 11 dalies pastabą, Komisija mano, kad Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje nustatyti trūkumai, konkrečiai, mažas konkursų atvirumas, ribota konkurencija arba rizika, kad nebus gautos geriausios sąlygos ar kainos, yra pirmiausiai susiję su tuo, kad kai kurios nacionalinės valdžios institucijos neteisingai aiškina bendrąsias viešųjų pirkimų taisykles, o ne su tuo, kaip yra naudojamos intervencinės atsargos.

Komisija tų taisyklių taikymą tiksliau išaiškina išsamiose įgyvendinimo taisyklėse, kurios bus nustatytos dėl intervencinių atsargų naudojimo iš būsimo Europos pagalbos labiausiai nepasiturintiems asmenims fondo.

2) Dėl 7b) rekomendacijos

Papildant atsakymą į 11 dalies pastabą, Europos pagalbos labiausiai nepasiturintiems asmenims fondo atžvilgiu bus įvertinti Audito Rūmų pasiūlymai leisti valstybėms narėms parduoti intervencines atsargas pagrindinių žemės ūkio produktų rinkoje ir panaudoti šias pajamas galutiniams produktams įsigyti kiekvienu atveju, kai natūrinių mainų susitarimų sąlygos laikomos neveiksmingomis.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

KOMISIJOS ATASKYMAI Į IV PRIEDO – „ŽEMĖS ŪKIS: „LEADER“ METODO ĮGYVENDINIMAS“ PASTABAS

8.

Komisijos pasiūlymas dėl EŽŪFKP regl. 2014–2020 m. (67 straipsnio 2 dalis) yra pagrįstas suderintu metodu, taikomu visiems ESI fondams, jame taip pat atsižvelgiama į esamas taisykles dėl valstybės pagalbos.

Dėl pagerėjimo nebuvimo esamu laikotarpiu: Trišaliame susitikime dėl suderinimo su Lisabonos sutartimi institucijos negalėjo susitarti dėl pasiūlymo COM/2010/537 (žr. Audito Rūmų teiginį 3 dalyje).

Abiejuose pasiūlymuose teigiama, kad EŽŪFKP parama turi būti teikiama dėl išlaidų, kurios buvo patirtos tik po to, kai paraiška buvo pateikta kompetentingai institucijai.

9.

Dėl kito laikotarpio: rekomendacijos dėl procedūrų, padedančių išvengti interesų konflikto, pateiktos keturių generalinių direktoratų rekomendacinio dokumento dėl Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) (nurodyta atsakyme į 9 dalies pastabas) projekto 4.3 skyriuje, 26 puslapyje („Sprendimų priėmimo procedūros, taisyklės ir struktūros turėtų užtikrinti, kad projektai būtų atrinkami laikantis strategijos tikslų nediskriminuojančiu ir skaidriu būdu ir, visų pirma, siekiant išvengti interesų konflikto. Dėl pastarojo aspekto VVG turėtų nustatyti rašytines procedūras, kuriose būtų paaiškinta, kaip jos ketina kovoti su šia rizika (pavyzdžiui, posėdžių protokolų surašymas, susilaikymas dėl balsavimo, deklaravimas raštu).“)

Komisija mano, kad rekomendacijų dėl interesų deklaravimo pakanka.

10.

Ex-post vertinimas išliks svarbiausia sudedamąja dalimi, vertinant LEADER programos sukurtą pridėtinę vertę.

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į VI PRIEDO – „SANGLAUDA: MOTERŲ PROFESINIS MOKYMAS“ PASTABAS

5.

Komisija atsižvelgia į Audito Rūmų analizę. Iš tiesų, 1 ir 3 rekomendacijos kai kuriais atžvilgiais yra įgyvendintos, nes šios ataskaitos rengimo laikotarpiu tebevyksta nuostatų dėl būsimosios programavimo laikotarpio 2014–2020 m. priėmimo procedūra. Nepaisant to, savo pasiūlymuose dėl 2014–2020 m. Komisija ėmėsi konkrečių veiksmų, kad šios rekomendacijos būtų visapusiškai įgyvendintos. Rekomendacijos bus įgyvendintos pagal naują teisinę sistemą.

Be to, nors Komisija neturi teisinio pagrindo reikalauti, kad valstybės narės taikytų konkrečias projekto atrankos procedūras, jai vis dėlto malonu žinoti, kad jos veiksmai davė vaisių ir pagerino padėtį šioje srityje. Naujos gairės dėl dabartinio programavimo laikotarpio yra aiškus atsakas į šias rekomendacijas, kaip ir veiklos programų pakeitimai, įskaitant lėšų joms skyrimą ir prioritetų nustatymą.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

6.

Komisija palankiai vertina Audito Rūmų išvadą. Iš tikrųjų, bus prašoma, kad kitu programavimo laikotarpiu valstybės narės atliktų darbo rinkos tyrimą. Be to, Bendrųjų nuostatų reglamento projekto 87 straipsnyje bus nustatytas labiau į rezultatus orientuotas metodas.

7.

Dėl Audito Rūmų nustatytos būtinybės sustiprinti ryšį tarp projekto atrankos procedūrų ir darbo rinkos tyrimų, reikėtų pažymėti, kad nėra jokio teisinio pagrindo, kuris leistų Komisijai įpareigoti stebėsenos komitetus persvarstyti atrankos kriterijus, atsižvelgiant į (atnaujintame) darbo rinkos tyrime nustatytas naujas problemas.

Be to, Komisija mano, kad į darbo rinkos pokyčius galima geriau reaguoti keičiant prioritetus ir susijusį programų finansavimą aukščiausiu lygiu. Iš tikrųjų, pasikeitus programoms, neišvengiamai keičiasi ir projektų atranka.

Įgyvendinus Audito Rūmų rekomendacijas ir Komisijai įdėjus dideles pastangas, buvo padaryti reikšmingi daugelio programų pakeitimai. Šie pakeitimai atspindi socialinės ir ekonominės krizės poveikį apskritai ir darbo rinkai. Pakeitimais iš naujo nustatomi prioritetai ir perskirstomas finansavimas: dėl to pasikeičia vietoje atrinktų projektų tipas ir skaičius.

8.

Komisija sutinka su Audito Rūmų išvadoms. 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu geriau buvo laikomasi privalomų duomenų pateikimo reikalavimų (Reglamento Nr. 1828/2006 XXIII priedas), valstybės narės geriau teikė 2009 m. ir 2012 m. strategines ataskaitas dėl sanglaudos fondų ir metines įgyvendinimo ataskaitas. Be to, privalomi rodikliai bus įtraukti į 2014–2020 m. programavimo laikotarpio reglamentavimo sistemos projektą.

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į VII PRIEDO – „IŠORĖS VEIKSMŲ REABILITACIJA“ PASTABAS

8.

Komisija mano, kad yra sudėtinga gauti lengvai prieinamą informaciją apie įvairias atstatymo aplinkybes skirtingose šalyse su įvairia socialine ir ekonomine sankloda. Sąnaudų informacija gali būti surinkta *ad hoc* pagrindu, tačiau nėra tokios bendrinės sąnaudų informacijos, kuri leistų patikimai nustatyti veiksmingumą. Todėl Komisija mano, kad ši rekomendacija buvo įgyvendinta tiek, kiek įmanoma.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į X PRIEDO – „PAJAMOS: IŽDO VALDYMAS“ PASTABAS

16.

Baigiamos rengti apskaitos pareigūno instrukcijos, kuriose bus nustatytos taisyklės dėl patikos sąskaitų atidarymo, valdymo ir uždarymo, ir planuojama, kad jos įsigalios 2014 m. pradžioje.

Vyksta galutinės diskusijos su EIB dėl Finansinio ir administracinio pagrindų susitarimo (FAPS) ir tikimasi, kad jis bus greitai pasirašytas. Į jį bus įtrauktos gairės dėl finansinės priemonės sąskaitų ir turto valdymo.

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į XI PRIEDO – „MOKSLINIAI TYRIMAI: MTTP BENDROSIOS PROGRAMOS“

7.

Su programa „Horizontas 2020“ susiję teisės aktai yra suderinti su Komisijos siūlomu bendru metodu, siekiant nustatyti aiškiają intervencijos logiką ir kelis pagrindinius veiklos rodiklius.

8.

Komisija teisės aktų leidėjui įsipareigojo parengti bendrą programos „Horizontas 2020“ stebėsenos ir vertinimo metodą, kaip tai aiškiai nurodyta jos poveikio vertinime.

Komisija mano, kad teisės aktų nuostatos dėl šio klausimo ir programos „Horizontas 2020“ vertinimo strategijos poveikio vertinime nustatyti pagrindiniai principai yra iš esmės suderinti su Audito Rūmų ataskaitos pastabomis.

Komisija parengs visų pagal programą „Horizontas 2020“ vykdomų veiksmų išsamią vertinimo strategiją remdamasi šiomis nuostatomis ir principais.

9.

Komisija svarstė, ar 7 BP įgyvendinti reikėtų įsteigti jungtinį biurą, tačiau galiausiai pasirinko kitą metodą.

Vis dėlto, nors jungtinio vertinimo biuro nėra, dabartinė 7 BP taikoma sistema garantuoja, kad bus vertinama taikant suderintą metodą, kaip nurodyta Audito Rūmų rekomendacijoje.

Šiuo metu Komisija rengia programos „Horizontas 2020“ organizacinę valdymo tvarką.

Įsteigus vieną skyrių, kuris bus atsakingas už visos mokslinių tyrimų politikos duomenis ir ataskaitų teikimą, bus sustiprintas bendras vertinimo metodas, nes bus nuosekliai teikiami išsamūs duomenys apie programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimą ir rezultatus.

Europos Audito Rūmai

Specialioji ataskaita Nr. 19/2013

2012 m. ataskaita dėl atsižvelgimo į Europos Audito Rūmų specialiąsias ataskaitas

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras

2014 — 41 p. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9241-620-1

doi:10.2865/23068

KAIP ĮSIGYTI EUROPOS SĄJUNGOS LEIDINIŲ

Nemokamų leidinių galite įsigyti:

- vieną egzempliorių:
svetainėje *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>);
- daugiau negu vieną egzempliorių / plakatą / žemėlapi:
Europos Sąjungos atstovybėse (http://ec.europa.eu/represent_lt.htm),
ES nepriklausančių šalių delegacijose (http://eeas.europa.eu/delegations/index_lt.htm),
susisiekę su tarnyba *Europe Direct* (http://europa.eu/europedirect/index_lt.htm)
arba paskambinę numeriu 00 800 6 7 8 9 10 11 (nemokamai visoje ES (*)).

(*) Informacija teikiama nemokamai, daugelis skambučių taip pat nemokami (nors kai kurie ryšio paslaugų teikėjai gali imti mokesį, taip pat gali reikėti mokėti, jeigu skambinsite taksofonu arba viešbučio telefonu).

Parduodamų leidinių galite įsigyti:

- svetainėje *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>).

Prenumeruoti leidinius galite:

- susisiekę su Europos Sąjungos leidinių biuro platintojais
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm).

ATSIŽVELGIMAS Į AUDITO RŪMŲ VEIKLOS AUDITO ATASKAITAS YRA BŪTINAS ATSKAITOMYBĖS CIKLO ELEMENTAS, KURIS SKATINA KOMISIJĄ VEIKSMINGAI ĮGYVENDINTI ATASKAITOSE PATEIKTAS REKOMENDACIJAS. ŠIOJE ATASKAITOJE PATEIKIAMI AUDITO RŪMŲ ANTROSIOS PERŽIŪROS, KURIOS METU BUVO NAGRINĖJAMI KOMISIJOS TOLESNI VEIKSMAI ATSIŽVELGIANT Į 62 ĮIMTĮ ĮTRAUKTAS DEŠIMTIES 2006–2010 M. AUDITO RŪMŲ PASKELBTŲ SPECIALIŲJŲ ATASKAITŲ REKOMENDACIJAS, REZULTATAI.

AUDITO RŪMAI, REMDAMIESI ŠIOS PERŽIŪROS REZULTATAIS, DARO IŠVADĄ, KAD KOMISIJA TINKAMAI ATSIŽVELGIA Į AUDITO RŪMŲ REKOMENDACIJAS. ATLIKUS IMTIES PERŽIŪRĄ, PAAIŠKĖJO, KAD KOMISIJA VISAPUSIŠKAI ARBA DAUGUMA ATŽVILGIŲ ĮGYVENDINO 83 % AUDITO RŪMŲ REKOMENDACIJŲ, IR TAI PRISIDĖJO PRIE FINANSŲ VALDYMO GERINIMO ĮVAIRIOSE ES BIUDŽETO SRITYSE.

EUROPOS AUDITO RŪMAI

Leidinių biuras

ISBN 978-92-9241-620-1

9 789292 416201